

SÄKRA BETALNINGAR

Game Over –

Är det kört för de överskuldssatta? Ett år efter nya skuldsaneringslagen går debattens vågor högre än någonsin. Men var går egentligen gränsen mellan att vara skuldsatt och överskuldssatt. Och är strängare lagstiftning verkligen lösningen på problemet?

Innehåll

2. Redaktionen har ordet
3. Ledaren
4. Kalendarium
- 6-7. Rapport från...
Skatteverket informerar
- 8-9. Eutblick
- 10-16. Tema: GAME OVER
17. En inkassohandläggares
bekännelse
Årsmöte Svensk Inkasso
- 18-19. Forum Myndighet
- 20-22. Korten på bordet
23. Utbildning
- 24-25. Notiser
26. Branschfakta
27. Styrelse/Övriga

Stora stygga Borgenären

V i har förmånen att leva i frihet i ett av de tryggaste länderna i världen. Vi kan göra våra egna val med de möjligheter och risker som det innebär. Men vi lever också i ett samhälle där du är vad du äger. Där vårt välbefinnande bygger på att vi konsumerar. Kontantsamhället är för länge sedan historia och att köpa först och betala sedan ingår i vardagslivet.

Vad händer då förutsättningarna ändras och ekonomin inte räcker till? Gränsen mellan att vara skuldsatt och överskuld-satt kan vara härfin och behöver inte vara relaterad till inkomst, utbildningsnivå, bostadsort eller ålder. Ni som har sett programmet "Lyxfällan" vet vad jag menar.

Överskuldssättning och skuldfälla är värdeladdade ord som engagerar och skapar slående löpsedlar. Definitionen av vad överskuldssättning verkligen är färgas av personliga åsikter och förutfattade meningar. Inte bara om den skuldsatte men också om borgenärerna, inkassobolagen och kreditgivarna.

Vårt samhällssystem garanterar att ingen ska behöva gå hungrig, vara utan säng för natten eller sakna sjukvård. Vi har dessutom en gällande och fullt fungerade lag som ger överskuldssatta möjlighet att ta sig ur skuldfällan på ett ordnat och rättvist sätt, något som tusentals personer redan har utnyttjat.

Nu propagerar politiker och myndigheter som Konsumentverket och Kronofogden för strängare lagstiftning riktad mot borgenärer, inkassobolag och kreditgivare. Utan att närmare analysera hur och i vilken omfattning det skulle minska antalet personer som fastnar i skuldfällan.

Man kan fråga sig vad syftet är med sådana enöga ståndpunkter. Ska medborgarna i trygghetslandet Sverige också garanteras en lägsta konsumtionsnivå? Och vem betalar?

Redaktionen

PS. För perspektiv på samhällsklimat rekommenderas Beppe Grillos blogg från kaospolitikens Italien: www.beppegrillo.it. Finns i engelsk version.

Mars 2008
Elisabet Hammar, Redaktör
Niklas Björklund, Biträdande redaktör

Ansvarig utgivare
Claes Månsson, ordförande
Svensk Inkasso
claes.mansson@adv-oberg.se

Ledaren

Den viktigaste frågan för branschen gäller överskudsättning och evighetsgäldenärer. I grunden finns ett samhällsproblem – det finns ett betydande antal evighetsgäldenärer som inte kommer ur sin skuldsituation trots att det finns en skuldsaneringslag sedan fjorton år. Detta är mycket olyckligt och måste åtgärdas. Det finns starka intressen på samhälls- och individnivå att komma till rätta med problemen.

Det råder däremot oenighet om lösningarna. Konsumentverket har sedan år 2003 argumenterat för införande av nya rättsregler, bland annat regler om absolut fordringspreskription, dvs att fordringar endast skall vara giltiga viss tid. Kronofogdemyndigheten driver sedan år 2004 ungefär samma linje. Kronofogdemyndigheten driver en aktiv opinionsbildning i frågan. Detta är ett stort problem för branschen och för borgenärerna. Att Konsumentverket väcker förslag om ändrad lagstiftning på området kan möjligen anses ligga inom ramen för verkets myndighetsuppgifter även om grunden att agera i dessa frågor inte är självklara. Det är däremot fel att Kronofogdemyndigheten aktivt torgför uppfattningar och driver opinion i frågor som går direkt emot den ena av två parter i den exekutiva processen. Kronofogdemyndighetens roll i verkställighetsarbetet bär tydliga drag av rättsskipning och myndigheten måste agera opartiskt. Det borde vara självklart för myndigheten att inte ta ställning i frågor där partsintressena är direkt motstående och än mer självklart borde det vara att inte via media bilda opinion för långtgående lagändringar till nackdel för ena parten.

Frågorna nu går in i ett känsligt skede när den statliga utredningen, Samordnat insolvensförfarande, överväger att föreslå åtgärder för att komma till rätta med överskudsättningen. Det är orimligt om en opartisk myndighet, med det förtroende en sådan åtnjuter, i den allmänna debatten argumenterar för lösningar som innebär kraftiga försämringar för borgenärerna och dessutom leder till samhällsproblem som inte ens övervägts. Svensk Inkasso har därför skrivit till regeringen och påtalat att Kronofogdemyndigheten som myndighet under regeringen måste få tydligare direktiv om hur gränserna skall dras mellan myndighetens lagreglerade verksamheter och dess informationsverksamhet i överskudsättningsfrågor. Ytterst är det en förtroende-fråga och det är mycket betydelsefullt att branschen och borgenärerna kan lita på exekutionsmyndigheten. Svensk Inkasso har till stöd för sin uppfattning åberopat det nya betänkandet av 2006 års förvaltningskommitté som tydligt klargör att "i politiskt kontroversiella frågor som står inför ett avgörande anser kommittén det vara särskilt problematiskt att bedriva opinionsbildande

verksamhet i myndighetsform" och "i sådana fall är det kommitténs rekommendation att inte använda myndighetsformen över huvud taget, utan opinionsbildningen är då en fråga för de politiska partierna och intresseorganisationerna". Svensk Inkasso ser fram emot regeringens ställningstaganden.

I sakfrågan har till stöd för införande av absolut preskription egentligen inte anförts några detaljerade motiv, men man får anta att förespråkarna menar att om skulder blir ogiltiga vid en viss tidpunkt så undgår den skuldsatte betalningsansvar vilket skulle minska skuldsättningen. Detta är naturligtvis riktigt i någon mening eftersom vissa skulder med automatik bortfaller. Hur detta skulle hjälpa de överskudsatta mer precist har inte redovisats. Detta visar att förslaget är illa genomtänkt. De som är överskudsatta – och det är deras problem som skall lösas, härom råder enighet – har naturligtvis inte endast en, utan flera skulder av olika datum. Att skulderna successivt blir ogiltiga allt efter tidens gång hjälper inte den överskudsatte ur sin situation.

Dessutom finns det flera olika fordringslag som inte lär komma att aktualiseras för absolut preskription, t ex bostadslån, studielån etc. Dessa fordringar uppgår ofta till stora belopp och har mycket långa löptider. Den överskudsatte skulle alltså trots införande av absolut preskription vara lika fast i sin skuldsituation. Är det verkligen rimligt att föreslå åtgärder till lösende av problem utan att redovisa en uppfattning om hur åtgärderna verkligen avses leda till framgång?

Det råder en dunkel föreställning i debatten

att det faktiskt är preskriptionslagstiftningens avsikt att skulder skall bli ogiltiga efter viss tid. Ofta framförs argumentet att det med dagens teknik blivit möjligt att bevaka sina fordringar alldeles "för enkelt". Den grundläggande tanken tycks utgå ifrån att fordringspreskription är något som skall inträffa och att det av något skäl är "fel" att vidta preskriptionsavbrytande åtgärder. En annan, lika dunkelt grundad, uppfattning som framförs är att det i någon mening skulle vara klandervärt att överlåta (osäkra) fordringar vilka senare kan göras gällande mot gäldenären av den nye ägaren. Här tycks tanken vara att när den ursprunglige borgenären sålt fordringen (sannolikt till ett lägre pris än dess nominella värde) så bör gäldenären "befrias" från den delen av fordringen som skrivits ner i bokföringen.

Den rättspolitiska grunden för preskription är en helt annan, nämligen att i klarhetens intresse tydliggöra att gamla, osäkra, icke bevakade fordringar inte kan göras gällande när viss tid förlöpt. Fordringar som bevakas av sina ägare, borgenärerna, träffas inte alls av preskriptionsreglerna. De preskriptionsavbrytande åtgärderna är enkla, tydliga och självklara.

Det saknas varje motiv för att fordringar skall preskriberas endast till följd av sin ålder. Det är kombinationen av ålder och passivitet som utlöser preskription. Något annat skäl till fordringspreskription finns inte. Detta är egentligen självklart eftersom en fordring, precis som vilken annan lös eller fast egendom som helst, utgör en tillgång och den privata äganderätten utgör en grundsten i de demokratiska rättssystemen.

Det förhållandet att fordringar prissätts och värderas i en fri marknad och enligt bokföringslagstiftningen kan aldrig inverka på det ursprungliga rättsförhållandet. Fordringens nominella värde speglar den vara eller tjänst som överlåtits och som överenskommit mellan de ur-

Det är däremot fel att Kronofogdemyndigheten aktivt torgför uppfattningar och driver opinion i frågor som går direkt emot den ena av två parter i den exekutiva processen.

sprungliga parterna. Värdet av denna vara eller

tjänst blir naturligtvis inte mindre för att fordringen mot gäldenären värderas lägre med hänsyn till olika omständigheter. Om den ena parten i ett fordringsförhållande, borgenären, väljer att skriva ner värdet på sin fordring eller överlåter fordringen till ett lägre belopp än det nominella, kan detta aldrig innebära att den andre parten, gäldenären, på något sätt skulle kunna tillgodogöra sig mellanskillnaden. Vad skulle motivet för en sådan värdeöverföring vara?

Vägen för att åtgärda överskudsättning går inte via svensk civil- och fordringsrätt. (Sådana ändringar skulle dessutom ändra förutsättningarna för kreditutbud och samhällstillväxt vilka inte vare sig presenterats eller utretts). Svensk Inkasso anser att den enda tänkbara vägen för att minska överskudsättningen i samhället är att ytterligare förbättra skuldsaneringslagen. Det är dessutom orimligt att ändra gällande lagregler för hela befolkningen när problemet finns hos ett relativt fåtal (som inte ens med en rimlig grad av säkerhet kan fastställas). Regeländringar bör ske för överskudsatta; inte för alla skuldsatta.

Claes Månsson, Ordförande Svensk Inkasso, mars 2008

Måndag 12 November 2007	Tisdag 13 November 2007	Måndag 19 November 2007
Svensk Inkasso träffar Konsumentverket, Datainspektionen, Kronofogdemyndigheten samt Budget- och skuldrådgivarens förening för fortsatt diskussion om barns skulder.	Svensk Inkasso deltar i Justitiedepartementets hearing gällande utformningen av den framtida förmånsrätten för företagsinteckningar.	Svensk Inkasso träffar Kronofogdemyndigheten i övergripande strategimöte.
Torsdag 22 November 2007	Torsdag 29 November 2007	Tisdag 4 December 2007
Svensk Inkasso avger remissvar över Kronofogdemyndighetens nya verkställighetspolicy.	Svensk Inkasso ordnar seminarie i Stockholm om Elektronisk bevisning. <i>Se sidan 7</i>	Styrelsesammanträde Svensk Inkasso. Kronofogdemyndigheten håller ingivarmöte i Stockholm.
Onsdag 5 December 2007	Fredag 7 December 2007	Torsdag 31 januari 2008
Planerat sammanträde i utredningen om Ett samordnat Insolvensförfarande.	Svensk Inkasso deltar i intresserådet för tillsyn i konkurs hos kronofogden.	Hearing om överskuldssättning i Riksdagen. <i>Se sidan 12</i>
Tisdag 19 Februari 2008	Fredag 22 Februari 2008	Tisdag 18 Mars 2008
Skrivelse till Regeringen om Kronofogdens opinionsbildande verksamhet. <i>Se sidan 6</i>	Möte arbetsgruppen som överväger frågor om barns skuldsättning.	Inkassonämnden sammanträder. Riksdagen behandlar propositionen om Rättelse av uppgifter i Kronofogdens verksamhet mm.
Torsdag 1 Maj 2008	Torsdag 15 Maj 2008	Måndag 1 September 2008
Riksdagen behandlar under maj propositioner om Europeiskt Betalningsföreläggande, Europeiskt småmålsförfarande och propositionen om En starkare företagsinteckning.	ÅRSMÖTE SVENSK INKASSO <i>Se sidan 17</i>	Riksdagen behandlar under september proposition om Elektroniskt företagsinteckningsbrev.
Måndag 15 September 2008	Torsdag 25 September 2008	Torsdag 16 Oktober 2008
Slutbetänkande från utredningen om ett samordnat insolvensförfarande väntas vara klart.	FENCA World Congress i Nice.	Svensk Inkasso håller medlemsmöte.

Korreakta kreditbeslut ger bra affärer!

Aktuell och relevant information av hög kvalitet om privatpersoner och företag.

Träffsäker kreditbedömning av kunder och prospects.

Lönsammare kreditgivning med marknadens främsta score.

Ta en UC!

Den kompletta kreditupplysningen om företag och privatpersoner – för snabba kreditbeslut.

Sveriges ledande affärs- och kreditupplysningsföretag

UC UCAB
08-670 90 00

www.uc.se

Svensk Inkassos skrivelse till Finansdepartementet

Svensk Inkasso har i en längre skrivelse till Finansdepartementet ifrågasatt Kronofogdens partsneutralitet och myndighetens opinionsbildande verksamhet i frågor med långtgående principiell räckvidd. Föreningen påtalar i skrivelsen hur problematisk Kronofogdens roll blir när informationsverksamheten avviker från de lagstadgade ramar inom vilka myndigheten har sina huvuduppgifter.

Svensk Inkasso uppmärksammar departementet om Kronofogdens uttalanden i media där man förspråkar lagändringar med utgångspunkt från en kortfattad rapport från Skatteverket (december 2004) och från den egna rapporten "Alla vill göra rätt för sig" (2008:1). Ingen av rapporterna innehåller någon rättslig analys av de föreslagna punkterna.

Föreningen påpekar att effekten av att myndigheten i media tydligt uttalar sig för ändrade preskriptionsregler och ändrat avräkningssätt vid avbetalning av skuld får direkt genomslag i pågående exekutionsmål och leder till att ett stort antal gäldenärer omedelbart ändrar sitt handlingssätt

Svensk Inkasso ifrågasätter också myndighetens uttalade målsättning att minska antalet gäldenärer som tillsammans med de utåtriktade mediestrategierna i syfte att påverka allmänhetens syn på vilka rättsanspråk som enligt myndigheten bör kunna verkställas lätt riskerar att leda fel. En jämförelse skulle kunna vara att domstolarna valde målsättningar med innebörd att minska antalet tvister i samhället genom att hävda att allmänheten inte borde vända sig dit eller inte borde ha rätt att få sina tvister avgjorda

Skatteverket redovisade i december 2004 på regeringens uppdrag en kortfattad analys av de problem som leder till att personer har svårt att komma ur sin skuldsituation. Där noteras mycket kort att ändrade preskriptionsregler för civilrättsliga fordringar, tidsgränser för indrivning, ändrade avräkningregler (huvudfordran framför ränta) och införande av räntetak är områden som kan minska antalet evighetsgäldenärer. Dessa förslag upprepas i rapporten 2008:1 utan någon närmare analys i rättsligt hänseende.

I Kronofogdens rapport 2008:1 "Alla vill göra rätt för sig" görs en bred sammanställning av överskuldsettingens

orsaker och konsekvenser. Rapporten innehåller flera tänkbara ögonblicksbilder över det moderna samhället och hur medborgarna kan hamna i en skuldsituation. Rapporten redovisar däremot inget tydligt resultat om överskuldsettingens grunder och författarna förhåller sig fritt till ämnet bl.a. genom att anta en definition av överskuldsetting som inte korresponderar med svensk lagstiftning.

Det är tydligt att rapportens slutsatser och förslag till åtgärder bottnar i rapportförfattarnas synsätt och uppfattningar och innehåller flera exempel där såväl borgenärer som inkassobolag misstänkliggörs och som står i direkt strid med gällande lagstiftning.

Där här sägs om privata borgenärs incitament (Rapporten, sidan 69)

"Borgenären räknar med vissa förluster och tar betalt för detta. Betalningen anpassas efter risknivån. När risken inträffar vill borgenären ändå ha full kompensation för sin fordran".

"En fordran mot en konsument preskriberas normalt efter tre år. Genom att systematiskt utnyttja preskriptionslagens möjligheter till preskriptionsavbrott hålls många fordringar mot konsumenter trots det vid liv under lång tid."

Uttrycket "systematiskt utnyttja" pekar ut borgenären som klandervärd då lagen tillämpas och där utgångspunkten tycks vara att preskription efter tre år är det normala och det önskvärda, medan motsatsen är lagstiftarens utgångspunkt.

Ytterligare ett exempel (s 72) som avser inkassoverksamhet:

"Den bästa avbetalningsplanen ur ett inkassoperspektiv är en där beloppet precis täcker löpande avgifter och räntor men där skulden behålls oförändrad".

Det uppenbara syftet är att utpeka branschen som lönsam på gäldenärernas bekostnad genom att antyda att inkassobranschen tillämpar ett förfaringsätt som skulle kunna strida mot god inkassosed om saken kom under prövning. Att utmåla effektivt skötta serviceföretag inom fordringshantering och inkassering som på-

drivande för överskuldsettingen i samhället och därtill få det att framstå som att gäldenärer i något avseende svarar för kostnaderna är oacceptabelt. Priset för osäkra fordringar sätts i en fri marknad om de överläts och om betalning inte erläggs av gäldenären utgör det en förlust för borgenärskollektivet oavsett om fordringen överläts på ny ägare eller inte.

Svensk Inkasso påpekar för departementet att

Kronofogden också i annat sammanhang verkar för att ändra borgenärsbeteenden. Myndigheten har i media meddelat att man inte önskar handlägga avhysningar i hyresmål om inte sökanden övervägt andra metoder att träffa uppgörelser med hyresgästen. Därigenom tar myndigheten ställning för ena parten i processen och vill att den andra parten, för att få verkställigheten genomförd, ska agera i enlighet med Kronofogdens synsätt, trots att förutsättningarna för processen fastställs i lagstiftningen.

Exemplen visar att innan aktuella rättsfrågor är utredda

och i direkt konflikt med gällande rätt förespråkar Kronofogden lösningar som är till nackdel för den parten i en tvåpartsprocess.

I delbetänkande SOU 2007:107, föreslås att den en-

skilda myndighetens opinionsbildande verksamhet ska klargöras genom tydliga instruktioner och avgränsningar.

Utredningen säger att "i politiskt kontroversiella frågor som står inför ett avgörande, anser kommittén det vara särskilt problematiskt att bedriva opinionsbildande verksamhet i myndighetsform" och fortsätter "I sådana fall är det kommitténs rekommendation att inte använda myndighetsformen över huvud taget, utan opinionsbildning är då en fråga för de politiska partierna och intresseorganisationerna.

Hela skrivelsen till Finansdepartementet kommer att finnas tillgänglig för våra medlemmar på Svensk Inkassos hemsida www.svenskinkasso.se.

Sammanfattat av Elisabet Hammar

Kronofogdens rapport kan hämtas via www.kronofogden.se, sök på "överskuldsetting"

Temadag – Elektronisk bevisföring

Den 29 november 2007 höll utbildningssektionen i Svensk Inkasso ett intressant seminarium i Stockholm. På programmet stod elektronisk bevisföring, ett komplext och inte alltid så lättmottagligt ämne. I takt med den ökande e-handeln och andra elektroniska tjänster såsom direktlån mm ökar efterfrågan och behovet av kunskapen om just elektronisk bevisning. Ett trettiotal deltagare deltog i seminariet och lyssnade aktivt på de duktiga föreläsarna.

Svensk Inkasso hade bjudit tre föreläsare, var och en är experter i ämnet och med olika infallsvinklar. Föreläsarna delade med sig av kunskaper och erfarenheter inom sina respektive områden: legalt, säkerhet och affärsprocess.

Per Furberg från Setterwalls advokatbyrå tog upp de rättsliga förutsättningarna som Vad är e-skuldebrev respektive e-underskrift?

Per Furberg

Roger Lindblom från Ekelöv Security, tidigare verksam inom Rikspolisstyrelsen tog upp frågor kring teknik och säkerhet kopplade till just IT-säkerhet.

Fredrik Tamm från Doublecheck som har ett förflutet som vd för handelskammarföretaget Chambersign talade om elektroniska signaturer och fördelen med att använda en oberoende tredje part i den elektroniska affärsprocessen.

Fredrik Tamm

Dessutom var för området två viktiga andra aktörer inbjudna.

Barbro Marcus från Kronofogden informerade om hur elektroniska dokument och tillhörande frågeställningar hanteras inom myndigheten, bl a Inställning till elektronisk hantering av ingivarens handlingar och om reglerna i Utsökningsbalken/ -förordningen avseende löpande skuldebrev.

Från Bankgirocentralen kom Carina Hallgren och berättade om deras nya produkt där medgivandet om autogiro kan ske elektroniskt, något som både är kostnadseffektivt och frigör manuell hantering. En tjänst som verkligen borde ligga i många inkassobolags intresse.

Text: Marie Bråberg,
Svensk Inkasso

Text: Anders Cardell,
Svensk Inkasso

Skatteverket informerar

Viktig om bouppteckningar

Lennart Gustafsson, SKV i Kalmar har bett oss förmedla följande:

Inkassobolagen står för den största beställningsmängden av bouppteckningar. Svensk Inkasso har fått in önskemål ifrån Skatteverket önskar att beställningar av bouppteckningar sker **TIDIGAST 4 MÅNADER EFTER DÖDSDAG**. Detta innebär att för gäldenär som avlider 2008-01-01, kan beställning av bouppteckning tidigast skickas 2008-05-02."

Bild: stock.xchng/7425342/Mzacha

Vad händer med Tjänstedirektivet?

Ar 2004 presenterade EU kommissionen ett reformförslag till direktiv för tjänstehandel inom EU. En av grundtankarna med EU är en gemensam inre marknad med fri rörlighet för varor, tjänster och kapital. Tjänsteproduktionen står för ca 70 procent av BNP i medlemsstaterna, medan handeln med tjänster länderna emellan endast uppgår till 20 procent.

Det konstaterades att medlemsstaternas saknar förtroende för varandras bedömningar och regelverk, vilket leder till onödiga handelshinder då företag tvingas uppfylla samma krav två gånger. Syftet med tjänstedirektivet är att skapa ökad rättslig säkerhet för både leverantörer och mottagare av tjänster och därigenom frigöra potentialen inom tjänstehandeln.

Direktivet spänner över ett stort område och är tänkt att omfatta alla tjänster som utförs mot en ekonomisk prestation. Vissa tjänstesektorer undantogs tillfälligtvis, där indrivning av fordringar var ett. Undantaget skulle dock, enligt förslaget upphöra att gälla den 1 januari 2010.

Några av huvudpunkterna i förslaget är följande:

- Ursprungslandsprincip, innebärande ömsesidigt erkännande, där tjänste företaget bara behöver uppfylla kraven i det land där denne är etablerad.
- Bevisbördan för ingripanden mot fri rörlighet läggs på värdlandet. För myndigheternas tillsyn föreslås en ingripande procedur
- Regler till skydd för tjänstemottagarna, där medlemsstaterna hindras att tillämpa regler som försvarar tjänstemottagandet samt tvingande regler för tjänsteföretagen att lämna information om sina tjänster till mottagarna.

Direktivet ger upphov till en mängd frågor, t ex för kreditgivning över gränserna och om direktivet ger möjlighet för ett inkassobolag med tillstånd i exempelvis Baltikum att kunna driva inkasso i Sverige utan att bolaget behöver inordna sig i Svenska tillstånds regler?

Informationen sedan 2004 har varit i stort obefintlig och Säkra Betalningar gör nu en efterlysning bland våra läsare. Om du har information om vad som hänt med förslaget till tjänstedirektivet och i synnerhet frågorna kring indrivning och inkasso är du välkommen att kontakta redaktionen. Du når oss via kansliet, kontaktpuppgifter finns längst bak i tidningen.

Anders Cardell, Svensk Inkasso

Ett Europeiskt Betalningsföreläggande

Europaparlamentet antog i december 2006 förordning om införande av ett Europeiskt Betalningsföreläggande (EG nr 1896/2006). Borgenärer kan med detta förfarande på ett enkelt och snabbt sätt utan stora kostnader få obestridda krav fastställda och verkställningsbara i alla medlemsstater utan några mellanliggande förfaranden. Förordningen ska tillämpas fullt ut från och med 12 december 2008.

Det Europeiska BF:et ersätter inte medlemsstaternas respektive nationella förfaranden utan tillämpas i gränsöverskridande fall, dvs. där parterna finns i olika medlemsstater. I Sverige innebär detta att sökanden har sin hemvist i annat land och svaranden har sin hemvist här. Föreläggandet ska normalt utfärdas inom 30 dagar och delges svaranden.

Justitiedepartementet lämnar i sitt betänkande DS 2008:2 förslag till vissa kompletterande bestämmelser så att förordningen ska kunna tillämpas fullt ut i Sverige.

Huvudpunkterna i förslaget:

- Ansökan ska prövas av Kronofogdemyndigheten. Medlemsstaterna kan själva bestämma vilken myndighet eller domstol som ska pröva ansökan.
- Ansökan ska lämnas i pappersform. Större ingivare kan tillåtas göra ansökningar på elektroniskt medium, på samma sätt som i den ordinarie summariska processen.
- Ansökningsavgiften ska vara 300 kr och betalas i förskott.
- Kronofogden ansvarar för att delge svaranden betalningsföreläggandet. Misslyckas myndigheten med delgivningen ska ansökan avvisas. Partsdelgivning kommer inte att erbjudas.

- Kostnadsersättning till sökanden får omfatta ansökningsavgift, skäligt belopp för delgivningskostnader, översättning av handling, inkasso-kostnader, kostnader för sökandes eget arbete samt arvode till ombud eller biträde.
- Bestrider sökanden fordran ska ärendet följa ordinarie civilrättsliga förfarandet och överlämning till tingsrätt ska ske på samma sätt som i ordinarie summarisk process.
- **Ansökan om förnyad prövning** (återvinning) ska göras till tingsrätt behörig att handlägga målet. Beviljas ansökan om prövning ska ny handläggning ske hos Kronofogdemyndigheten. Rätt att ansöka om prövning är begränsad till vissa undantagsfall, t ex vid brister i delgivning, force majeure situationer o d.
- Ett utfärdat europeiskt betalningsföreläggande ska få verkställas i Sverige utan särskilda villkor. Vid ansökan om verkställighet av föreläggande utfärdat i annan stat ska detta vara översatt till svenska eller engelska och bestyrkt av en auktoriserad translator.

*Källa: Betänkande DS 2008:2 och JDs pressmeddelande per 15 januari 2
Text: Elisabet Hammar*

Nytt Konsumentkreditdirektiv inom EU

Under 2007 lyckades EU:s ministerråd enas om ett nytt konsumentkreditdirektiv och i januari i år godtog Europaparlamentet, med vissa mindre ändringar, förslaget.

Direktivet ska göra möjliggöra för konsumenten att teckna kredit på samma villkor, i oavsett vilket land kreditavtalet träffas.

Förslaget innehåller bestämmelser om

- ångerrätt,
- tillgång till information såväl före som när avtalet ingås,
- regler för kreditprövning och marknadsföring
- rätt till förtidsbetalning
- kontroll av kreditgivare och kreditförmedlare.

Konsumentminister Nyamko Sabuni är nöjd med att arbetet med direktivet nu nått så långt inom EU. Det kommer ge konsumenterna ett högt konsumentskydd inom hela EU och möjligheter att jämföra villkor.

Direktivet ska vara genomfört i medlemsländerna inom två år.

Källa: Pressmeddelande, Regeringskansliet, 16 januari 2008.

Hallå bilist! Visst är det dyrt att köra bil.

Framför allt utan trafikförsäkring.

Att köra bil utan trafikförsäkring är att göra ditt bilägande till en betydligt dyrare affär än nödvändigt. Trafikförsäkringen är nämligen enligt lag obligatorisk för alla fordon som inte är avställda eller avregistrerade.

Saknar ditt fordon trafikförsäkring drabbas du istället av en avgift som tas ut för varje dag ditt fordon är oförsäkrat. En straffavgift, som mycket snabbt kan kosta dig betydligt mer än vad hela årspremien för din trafikförsäkring skulle ha kostat. Vill du vet mer om trafikförsäkringen? Välkommen till www.tff.se

Europeiskt småmålsförfarande

Med anledning av Europaparlamentets beslut i juli 2007 avseende förordningen om inrättande av ett Europeiskt småmålsförfarande (EG nr 861/2007) har regeringen lämnat förslag om kompletterande bestämmelser för att förordningen ska bli tillämplig fullt ut.

Småmålsförandet syftar till att förenkla och påskynda handläggningen i gränsöverskridande tvister om mindre värden. Dom i ett småmål ska erkännas och kunna verkställas i alla medlemsstater utan mellanliggande förfaranden. Processen ersätter inte de nationella rättegångsförfaranden.

Huvudpunkter i förslaget är

- Ansökan ska ges in till tingsrätt, direkt eller genom post
- ansökningsavgiften tas ut på samma sätt som för ansökan om stämning i tvistemål
- domstolarnas allmänna servicesskyldighet gäller för parter som behöver praktisk hjälp att fylla i standard formulär
- Överklagande ska ges in till tingsrätten inom tre veckor
- Tredskodom kan utfärdas och ansökan om återvinning ska ges in inom en månad från delgivningsdatum
- Dom ska verkställas i Sverige av Kronofogdemyndigheten enligt utskökningsbalkens bestämmelser

Förordningen trädde i kraft 1 augusti 2007 och ska tillämpas fullt ut från och med 1 januari 2009.

Förslaget (DS 2008:12) kan hämtas via regeringens hemsida: www.regeringen.se

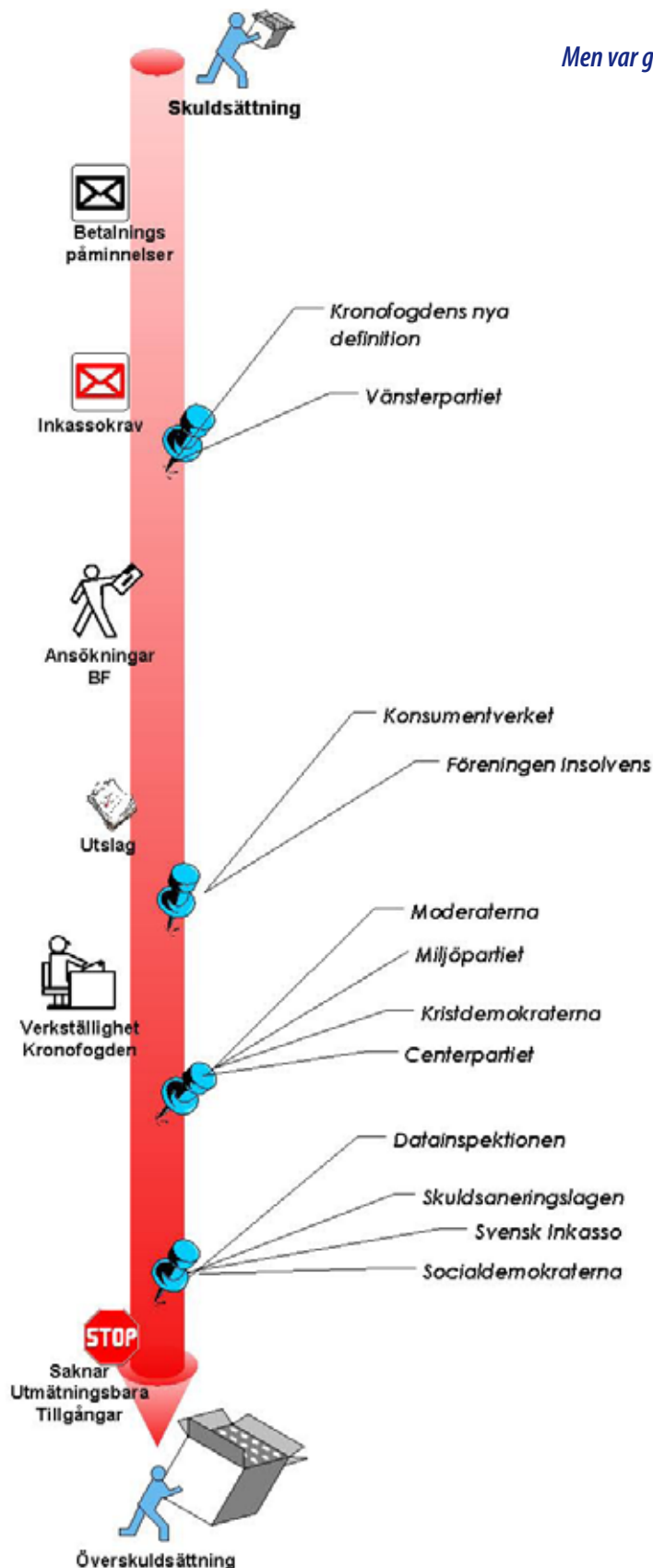
Källa: Artikel den 15 februari 2008, www.regeringen.se

Trafikförsäkringsföreningen

Kärt barn har många namn

Överskuldssättning är ett hett ämne just nu. Många har synpunkter och såväl politiker som myndigheter tävlar om att föreslå åtgärder hur samhället ska komma till rätta med problemet, och vem som bör ta ansvaret.

Men var går gränsen mellan att vara skuldsatt och överskuldssatt?

Är det när betalningsmarginalen äts upp av oförutsedda utgifter eller är det när man inte längre har förmåga att betala de löpande utgifterna trots att man gjort allt för att minska sina kostnader?

Eller passerar man gränsen när man inte kan betala sina räkningar, oavsett vad de avser? Kan man hävda att det en mänsklig rättighet att få upprätthålla en viss konsumtionsnivå utan att ha ekonomi för det för att inte hamna i utanförskap och socialt underläge? Och vem är det egentligen som i så fall ska betala slutnotan? Konsumentkollektivet, samhället eller borgenärerna?

I debatten nämns också ofta förekomsten av betalningsanmärkningar som ett tecken på överskuldssättning, vilket i så fall skulle ha kvalificerat såväl Mona Sahlin som Carl Bildt tillhörande kategorin överskuldssatta.

Vi har bett några av dem som har makten att påverka oss sina definitioner av begreppet. Vi har valt att åskådliggöra det i form av en enkel tidslinje i bilden här bredvid. En individs skuldsättningsproblem är naturligtvis mycket mer komplex än så men svaren visar hur dessa fördelar sig över hela linjen från Kronofogdens subjektiva definition enligt rapporten "Alla vill göra rätt för sig" till den legala insolvensdefinitionen enligt Skuldsaneringslagen.

Vår kartläggning visar den utmaning det utgör att hitta en definition som alla kan vara hyfsat överens om.

Flera av de definitioner vi fått är övergripande och inte helt tydliga. Vi har valt att tolka formuleringarna relativt fritt och placera in dem i förhållande till hur nära Skuldsaneringslagens definition de ligger.

Kronofogdens subjektiva definition enligt rapporten "Alla vill göra rätt för sig"

"Överskuldssatt är den som själv upplever sig ha ständigt återkommande problem med att inte kunna betala sina räkningar".

Vänsterpartiet, Egon Frid

Enligt vår mening är Skuldsaneringslagens definition av överskuldssättning alldeles för snäv. Vi delar i princip Kronofogdens bedömning av vad som är en rimlig definition. Även skulder som är relativt små kan ställa till avsevärda problem för den skuldsatte när det gäller text att få ett förstahandskontrakt etc.

fortsättning nästa sida

Folkpartiet

Jan Ertsborn har meddelat att han inte vill svara på sitt uppdrag i den pågående utredningen om ett nytt insolvensförfarande. Vi har inte fått svar från någon annan ur partiet. Folkpartiet är därför inte med i bilden.

Konsumentverkets definition, Karin Hällsten

(PM 2003:04 Överskudsättning – omfattning, orsaker och förslag till åtgärder)

I denna undersökning definieras överskudsättning/överskudsatt med att hushållet/gäldenären är insolvent. Därmed avses att skuldbördan för hushållet/gäldenären blivit så omfattande att denne inte har någon möjlighet att infria sina åtaganden allteftersom skulderna förfaller till betalning och att denna förmåga inte endast är tillfällig.

Föreningen Insolvens

Vi tror att det finns många möjliga definitioner av överskudsatt och att det finns viktiga utgångspunkter för att avgränsa problemet. Det finns, som vi ser det, tre perspektiv, borgenärs-, gäldenärs- och samhällsperspektiv. Vi företräder i första hand gäldenärsperspektivet och i andra hand samhällsperspektivet.

Vad gäller definition använder Finland en begreppsbestämning i linje med Föreningen Insolvens uppfattning. "Lag om skuldsanering till privatpersoner 25.1.1993/57, 1 kap, § 3 Definitioner.

"En gäldenär anses vara insolvent, om han är oförmögen att betala sina skulder när de förfaller till betalning och denna förmåga inte är endast tillfällig. En gäldenär anses vara överskudsatt, om hans skulder överstiger hans tillgångar."

Vi tycker att den kombinationen är rimlig. Att större utgifter än betalningsförmåga och större skulder än tillgångar är en skälig bedömningsgrund och att en individs ekonomiska problem ska vara "inte endast tillfällig".

Miljöpartiet, Jan Lindholm

En överskudsättning hos en näringsidkare skiljer sig från en överskudsättning hos en konsument även om näringsidkaren kan ha personligt ansvar för sin näringsverksamhet. I normalfallen bör motiven bakom överskudsättningen skilja sig åt så pass mycket att man kan säga det. Jag anser, och därmed mitt parti, att begreppet överskudsättning bör vara relaterbart till ett definierat ekonomiskt förhållande. Mitt partis definition av begreppet överskudsatt blir därför tills vidare att den person som efter avdrag av skäliga levnadsomkostnader inte kan amortera på sina lån i en sådan takt att han/hon inom rimlig tid är fri från skulden, är överskudsatt. Den rimliga tiden är självklart beroende av vad skulden avser

Kristdemokraterna, Yvonne Andersson

Innebär att en person inte kommer att kunna göra sig fri från skulder inom rimlig tid eller överskådlig tid om man så vill.

Centerpartiet, Lennart Pettersson

Överskudsatt är den som har skuldsatt sig i en omfattning som gör det omöjligt att kortsiktigt klara sina levnadsbehov, samt att långsiktigt kunna återställa sin ekonomi till normala nivåer.

Moderaterna, Ingrid René

Överskudsättning är ett alldeles för svårdefinierbart begrepp som t o m kan vara farligt att definiera för snävt. Komplexiteten ligger i att överskudsättning bör bedömas utifrån den skuldsattes individuella och enskilda situation och förutsättningar och kan därför skilja sig kraftigt från person till person. Moderaterna avstår därför från att besvara frågan.

Socialdemokraterna, Johan Löfstrand

Den socialdemokratiska civilutskottsgruppen har fått en förfrågan av branschorganisationen Svensk Inkasso att definiera begreppet "överskudsättning". Från vår synvinkel är frågan svår att besvara utifrån enbart det enskilda begreppet, överskudsättning. Ur ett strikt juridiskt perspektiv finns det en tydlig definition i skuldsaneringslagen och det är viktigt att den definitionen även framgent är allmänt rådande i den juridiska praxisen. Men samtidigt är det viktigt att man även för en mer generell diskussion kring olika företeelser i samhället, som till exempel att antalet människor med betalnings svårigheter ökar. Då kan begreppet överskudsättning fungera som en bra beskrivning. Bara för att ett begrepp definieras på ett sätt i lagstiftningen så innebär ju inte detta per automatik att begreppet inte kan användas även i andra sammanhang för att illustrera samhällsproblem. Överskudsättning drabbar inte bara fattiga och det är ofta flera faktorer som är orsaken till att det inträffar.

Datainspektionen (ur artikel, sidan 18)

Från Datainspektionens sida ser vi gärna att även andra alternativ än absolut preskriptionstid utvärderas. En lösning skulle kunna vara att förenkla reglerna för skuldsanering, sänka beloppsgränserna för skuldsanering och göra skuldsanering möjligt även för före detta företagare. Medan man med absolut preskriptionstid drar alla över en kam, döms varje skuldsaneringsfall individuellt och opartiskt eftersom det är samhället som gör prövningen

Skuldsaneringslagens definition:

4 § Skuldsanering får beviljas en gäldenär med hemvist i Sverige som är fysisk person, om
1. gäldenären är på obestånd och så skuldsatt att han eller hon inte kan antas ha förmåga att betala sina skulder inom överskådlig tid.

Text: Elisabet Hammar

Nya skuldsaneringslagen 2006:548

- Ansökan görs direkt till Kronofogden, steg 1, egenförsöket slopas. Den skuldsatta ska även nu ha gjort betydande ansträngningar att fullgöra sina förpliktelser
- Kommunen ska fortfarande ge budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer och ansvaret kvarstår under hela skuldsaneringsperioden
- Konsumentverket är central myndighet för landets alla kommunala budget- och skuldrådgivare
- Kronofogden prövar ansökan och har rätt att fatta tvingande beslut även om någon borgenär invänder. Alla kronofogdens beslut kan överklagas till tingsrätten
- Kronofogden prövar också ansökningar om omprövningar och upphävande och har rätt att fatta tvingande beslut
- Gäldenären har möjlighet att begära ändring när de ekonomiska möjligheterna förändrats, inte enbart försämrats
- Kronofogden har möjlighet att kalla till sammanträde om det kan antas vara till fördel för myndighetens utredning
- Betalningsplanen är fortfarande fem år eller kortare tid vid särskilda skäl, men kan vid omprövning förlängas upp till 7 år under vissa förutsättningar
- Det allmänna skälighetsrekvisitet lämnas oförändrat
- Beräkningsmodellen som används vid löneutmätning används fortfarande för att beräkna utrymme för betalning
- Förbudet mot utmätning från inledande till beslut kvarstår
- Kronofogdens skuldsanering finns på fem orter: Stockholm, Göteborg, Malmö, Kalmar och Östersund

Motionsflöde

I januari hölls i Riksdagen på initiativ av Civilutskottet och med anledning flertal motioner som inlämnats under allmänna motions-tiden 2007 en offentlig utfrågning om SMS-lån och överskudsättning.

Utfrågningen hade ett stort antal deltagare, där Svensk Inkasso naturligtvis också var representerade. Deltog gjorde också ledamöter från Civilutskottet samt representanter från flera departement, Socialstyrelsen, Kronofogden, Konsumentverket, Folkia, Mobbilån i Sverige, Riksföreningen Insolvens mfl.

(Mer om vad som framkom på hearingen kan du läsa i nästa nummer av Säkra Betalningar).

Av de 21 motioner som inlämnats rör 11 i

huvudsak SMS-lånen där en rad åtgärder och krav framförs, från att helt förbjuda dessa till bättre information och betänketid före utlåning. Socialdemokraterna står för 6 av motionerna, centerpartiet och folkpartiet för 2 vardera samt kristdemokraterna 1. Samtliga motioner nämner ungdomars och andra ekonomiskt svaga personers påverkbarhet av låneformen och bristande kreditprövning som mest angeläget att åtgärda.

Resterande 10 motioner berör överskudsättning och de åtgärder som regeringen bör genomföra för att underlätta för de överskudsatta och ge dem en väg ut ur skuldfällan. Flera av motionerna riktar in sig på absolut preskription av fordringar, såväl för konsumenter som för näringsidkare. Förslag till preskriptionstider varierar mestadels från 5 till 15 år. Några motioner innehåller långtgående krav som t ex att förbjuda försäljning av förfallna fordringar, andra föreslår lättnader i skuldsaneringslagen, förändringar avseende förbehållsbeloppen och begränsa betalningsanmärkningar för små skulder i kreditupplysningar.

I uppställningen här bredvid finns en sammanfattning av respektive motion med de motiveringar som respektive parti har till förslagen. Vissa av förslagen går relativt långt i kraven på att förändra nuvarande lagstiftning och praxis (t ex Egon Frid, v) och andra är mer löst sammansatta med allmänna krav på Regeringens ansvar (Ylva Johansson m.fl, s).

Respektive motion kan hämtas via Riksdagens hemsida: www.riksdagen.se, välj "dokument" och "motioner".

Text: *Elisabet Hammar*

*Elisabet Hammar,
Svensk Inkasso*

Motion, 2007/08:C208 Egon Frid (v)

Föreslår: Förbjud SMS lån och andra snabblån, absolut preskription fordringar mot privatpersoner, befogenhet för KFM att självamt pröva preskription, räntetak för konsumtionskrediter, översyn av utsökningsbalken.

Motiveras med: Konsumtionskrediter är en vanlig orsak till överskudsättning, kombinerad med aggressiv marknadsföring. Skuldsaneringslagen är otillräcklig. Pågående utredning om skuldnedsättning har fel fokus. Absolut preskription skulle tvinga kreditinstituten att kontrollera låntagarens verkliga betalningsförmåga. Många kreditgivare erbjuder lån till oskäligt hög ränta, Förbehållsbeloppen vid t ex löneutmätning bör höjas så att a-kassan kan betalas

Motion 2007/08:C224, Reza Khelili Dylami (m)

Föreslår: Översyn av reglerna kring skuldsättning och löneutmätning, högre krav på gäldenärerna (här torde syftas på borgenärerna) att ta ansvar för kreditkontroller och marknadsföring.

Motiveras med: Löneutmätning skapar utanförskap och stort lidande för den enskilde. Dessutom belastas samhällsekonomin genom bostadsbidrag och socialbidrag

Motion:2007/08:C350, Anne-Marie Pålsson (m)

Föreslår: Absolut preskription för näringsidkare, överskudsatt näringsidkare ska kunna få skuldnedsättning utan att tvingas upphöra med näringsverksamhet.

Motiveras med: Villkoren för småföretagare måste förbättras. Brist på riskkapital hämmar företagsamhet. Skuldsaneringslagen är inte tillräcklig eftersom den inte omfattar aktiva näringsidkare

Motion: 2007/08:C231 Lars Gustavsson (kd)

Föreslår: Inför åtgärder som förbättrar situationen för den som försatts i personlig konkurs.

Motiveras med: Personer som hamnat i en konkurs-situation kan fastna i en livslång skuldsättning, vilket innebär ett livslångt straff.

Motion, 2007/08:C383- Annelie Enochson (kd)

Föreslår: Absolut preskription retroaktivt, förbjud övertag av privata fordringar, Absolut preskription om 5 år för skatteskulder, Skuldsaneringstiden bör vara 2-3 år, lättnader avseende betalningsanmärkningar både tid och belopp, inför en gäldenärsombudsman, begränsa tiden för löneutmätning,

Motiveras med: Lättnader för överskudsatta skulle frigöra evighetsgäldenärer och andra överskudsatta och ge dem ett nytt liv. Fordringsägarna har redan skrivit av beloppen, det är bara inkassobolagen som köpt fordran som håller dem vid liv, Lättnader avseende betalningsanmärkningar skulle vara stimulerande för de skuldsatta och inte uppfattas som ett hot

Motion 2007/08:C241, Christina Axelsson (s)

Föreslår: Absolut preskription 10-25 år

Motiveras med: Det är inte rimligt att ärendet följer gäldenären livet ut.

Motion; 2007/08:C312, Raimo Pärssinen (s)

Föreslår: Stöd riktade till barn bör inte räknas med i förbehållsbeloppet vid skuldsanering Förbehållsbeloppen har inte justerats upp under lång tid.

Motiveras med: Många väljer att inte bilda gemensamt hushåll eftersom den skuldsatte blir en ekonomisk belastning.

Motion: 2007/08:C337, Annelie Särnblad och Peter Hultqvist (s)

Föreslår: Skuldsaneringslagen bör ses över, större hänsyn ålder och sjukdom bör tas.

Motiveras med: En gammal och/eller svårt sjuk person ska kunna få en skuldsanering med lägre återbetalningsgrad än i normalfallet, eller annars få en förmånligare behandling av sitt ärende

Motion 2007/08:So558 Ylva Johansson m fl. (s)

Förslag: Regeringen bör ta fram en samlad redovisning av de mest skuldsattas situation och föreslå åtgärder

Motiveras med: Överskudsättning är ett stort och växande problem och drabbar hushåll med små ekonomiska marginaler, individen löper ökad risk för social utslagning och sjukdom.

Think out of the box, liksom.

I Kronofogdens rapport "Alla vill göra rätt för sig" och i de motioner som lämnats av riksdagens partier föreslås en rad långtgående åtgärder riktade mot borgenärer, kreditgivare och inkassobolag för att förhindra överskuldssättning och för att underlätta för den som hamnat i skuldfällan. Men kommer verkligen en strängare lagstiftning vara lösningen på problemet?

Det finns de som har ett annat perspektiv på ansvarsfördelningen mellan medborgare och Stat.

I september 2005 publicerade DN en debattartikel skriven av David Eberhard, överläkare i psykiatri vid Stockholms Läns psykiatriska akutmottagning. I artikeln beskrev David, men utgångspunkt från sin långa erfarenhet som läkare inom psykvården, sin teori om det "nationella paniksyndromet" genom att applicera symptom från psykiska sjukdomstillstånd som panikångest och fobier på staten Sverige och dess medborgare.

Artikeln orsakade stort rabalder och Eberhards både rosades och risades. David skrev senare en bok på temat där han utvecklade sin tes med argument och en rad konkreta exempel. Retoriken om individens ansvar börjar nu dyka upp i olika sammanhang, till exempel bland DN:s ledarskribenter till exempel.

David menar att staten Sverige drabbats av panikångest. Det har fått konsekvensen att vi förvandlats till en befolkning i konstant behov av ökad trygghet, trots att vi i lever i ett av de tryggaste länderna i världen. I iveren att konstant ge medborgarna ökade trygghetsdoser skapas ett samhällsklimat där vi glömmer bort att lära oss och våra barn att värdera risker och osäkerhet. I stället förbjuds det som är uppfattas som "farligt" genom lagar och regler.

Från Davids lista på kännetecken av sjukdomssymptomen kan man läsa bland annat:

Statliga symptom av panikkarakter:

- önskan att styra befolkningen så att det tänkbart farliga undviks hellre än reflektera över riskerna
- total nationell handlingsförämning vid faktiska katastrofer
- överdriven omsorg om invånarna på bekostnad av handlingsutrymme och frihet för den enskilde

Statliga symptom av fobikarakter:

- Varningar från t ex media eller forskarvärlden leder till generella förbud genom lagstiftning snarare än att värdera riskerna
- Överdrivet beskyddande av alla invånare och överdriven moralism inför människan naturliga beteenden
- Legaliserat ansvarsutdelande till myndigheter istället för individer
- Inrättande av lagstiftning och attityder som för stora delar av befolkningen blir direkt negativa och kontraproduktiva
- Onödiga utredningar och överrationalistiska argument inför förändringar
- Förbud mot välkända beteenden eller ämnen som tidigare existerat utan större uppenbar fara för tidigare generationer
- Överdrivna påbud från myndigheterna gällande farliga saker
- Lagstiftning och myndighetsutövning där det som majoriteten/stor del av befolkningen själv önskar inte accepteras

Följden av ovanstående nationella fenomen kan leda till förändrat beteende hos invånarna på något av följande sätt:

- Överdrivet säkerhetstänkande i populationen
- Upproriskhet och risksökande som uttryck för ovilja att anpassa sig till förbud
- Oförmåga att klara av normala situationer
- Flykt undan ansvar till förmån för strategier som syftar till att ge andra skulden för ens egna handlingar

Ovanstående är hämtat från David Eberhards bok "I trygghetsnarkomanernas land – Sverige och det nationella paniksyndromet". Boken gavs ut 2006 av Prisma, och finns nu utgiven också i Månepocket. Debattartikeln och ett stort antal andra artiklar och intervjuer finns att söka på webben.

Text: Elisabet Hammar

Gräddfil till skuldfrihet?

För ett år sedan trädde nya skuldsaneringslagen i kraft. Enklare, snabbare och mindre krångligt var det meningen att ändringen skulle sopa banan för de överskuldssatta att äntligen ta vara på möjligheten att bli skuldfri.

Ansökningstalen har skjutit i höjden, men har besluten blivit fler?

Den nya skuldsaneringslagen . en succé!

S yftet med den nya skuldsaneringslagen var att förenkla förfarandet. Komma bort från de krångligheter och det dubbelarbete som tidigare existerade. Det finns mycket som tyder på att den nya lagen varit en framgång i denna del. Processen har t ex. förkortats väsentligt för alla inblandade parter. Positivt är också att många fler har motiverats att ansöka om skuldsanering och påbörjat sin väg mot skuldfrihet.

De viktigaste förändringarna i den nya lagen är:

1. Slopats lagreglerat krav på att den skuldsatte själv ska försöka nå en uppgörelse med sina fordringsägare.

2. Kronofogden kan besluta om skuldsanering även om en eller flera fordringsägare är emot. Tidigare låg denna uppgift på domstol. Vidare har Kronofogden fått ansvar för att ompröva skuldsaneringsärenden. Också detta en uppgift som tidigare hanterades av domstol.

3. Budget- och skuldrådgivarna har givits en utökad roll vad gäller råd och stöd under hela skuldsaneringsperioden. D.v.s. allt från hjälp med att upprätta en ansökan till dess att betalningsperioden löpt ut.

Om året som gått

Under 2007 har ansökningarna om skuldsanering ökat med 80 procent, närmare 7 000 ansökningar kom in till Kronofogden under 2007. Ett slopat krav på egenförsök har gjort att andelen skuldsatta som väljer att ansöka själva direkt till Kronofogden har ökat väsentligt. Av dem som sökt har ungefär 60 procent beviljats skuldsanering. Det är samma nivå som tidigare år.

Vi kan alltså inte se att uppmärksamheten i media, om att det skulle bli enklare att få skuldsanering, lett till att personer som inte kan få skuldsanering sökt i större utsträckning än tidigare.

Att förfarandet har koncentrerats till Kronofogden har inneburit att den totala handläggningstiden förkortats för samtliga parter. Av de ärenden i vilka invändningar gjorts har endast två procent, eller 60 ärenden överklagats under året.

Trots att vi ökade produktiviteten med drygt 40 procent förra året kunde vi inte klara det oväntade, och extremt höga inflödet under 2007, fullt ut. Vi hade väntat oss ett ökat inflöde, men inte i så stor omfattning som det blev. Vi har därför i dag högre balanser av obearbetade och pågående ärenden än vid 2006 års utgång. Det är av högsta prioritet att inom kort få ned den balansen.

Vi räknar med ett oförändrat inflöde av ansökningar under innevarande år. För att kunna möta nivåhöjningen har vi förstärkt

processen med handläggare och jurister till samtliga handläggningssorter.

Hälften av dem som söker har skulder på 250 000 kronor och uppåt och 30 % har skulder på över en miljon kronor. Det vanliga är att man kan betala högst 20 % av sina skulder. Omkring 25% kan inte betala någonting alls utan har varit s.k. nollförslag.

Omprövning

Det är något vanligare att gäldenärer ansöker om omprövning än att borgenärerna gör det. Ungefär 65% av alla ansökningar om omprövning kommer från

gäldenärshåll. Grunden för gäldenärernas ansökan är antingen förbättrad eller försämrad ekonomi. Två av tre söker på grund av att deras ekonomi försämrats.

Grund för borgenärers ansökan var i 95 % av fallen förbättrad ekonomi eller att betalplanen inte följts. Det vanligaste beslutet är att det blir en ändring. Omkring 10 % av besluten är upphävanden.

Samverkan med budget- och skuldrådgivare

När det gäller samverkan mellan Kronofogden och kommunernas budget- och skuldrådgivare bedrivs arbete dels på strategisk nivå med Konsumentverket, dels på lokal nivå mellan skuldsaneringsteamerna och budget- och skuldrådgivarna. Vi ser behov av fortsatt systematisk samverkan på båda nivåer för att få en smidig process.

Våra kunders krav

Vid våra vidareutbildningsdagar i december förra året bjöd vi in företrädare för våra kunder för att höra hur vi svarat upp mot deras krav. En viktig komponent i den fortsatta verksamhetsutvecklingen för oss. Bl.a. bjöds företrädare för inkassobranchen in för att berätta om synen på hur Kronofogden har klarat sitt utökade uppdrag inom skuldsanereringen. Slutsatsen vi drar är att vi får godkänt med ett litet plus, men att vi behöver arbeta vidare för att förbättra enhetlighet framförallt när det gäller arbetsmetoder och handläggningstider. Det ska vi göra i det intensiva arbete vi inlett för att möta samtliga våra kundkrav; snabbt, enhetligt, korrekt, begripligt, hållbart och hanterbart.

För det ser vi att fortsatt dialog är en framgångsfaktor. På återhörande.

Cecilia Vännman
Verksamhetsamördnare för
skuldsaneringsverksamheten
i Sverige

Anna-Carin G. Åström
Chef för skuldsaneringsverksamheten i Sverige

Å ena sidan ...

Kronofogden fick med den nya lagen en helt ny roll och dessutom på två stolar: utredande och beslutande. Stora ansträngningar har gjorts inom myndigheten för att möta kraven från borgenärer och skuldsatta.

Hur har kronofogden klarat sin roll? Två röster från var sin sida bordet

Reflektioner från ett skuldsaneringsteam

Under 2006 skedde stora förberedelser på Kronofogden med anledning av den nya skuldsaneringslagen och den nya roll som Kronofogden skulle komma att få.

Vilka skulle ansöka om skuldsanering och hur skulle ansökningarna se ut, var frågor vi ställde oss. När året började gick telefonerna varma och ansökningarna började strömma in. Kvaliteten på ansökningarna har varierat. Många har ansökt på egen hand och vi ser att behovet av råd och stöd från kommunens budget- och skuldrådgivare är stort bland de skuldsatta.

Kommunerna fick ett större ansvar för att ge råd och stöd till skuldsatta personer både inför och under hela skuldsaneringen. Känslan är att de inte riktigt nått upp till detta och det finns mer att önska och jobba på inom detta område.

Kronofogden fick ansvaret för att fatta det slutliga beslutet även om en eller flera borgenärer haft invändningar mot ett förslag till skuldsanering. Erfarenheten är att borgenärerna i de allra flesta fall är positivt inställda till en skuldsanering. Där det funnits någon invändning har det ofta varit fråga om en enskild omständighet t.ex. brott. Lagstiftaren har poängterat att det är totalbedöm-

ningar som ska göras och att en eller till och med flera omständigheter som kanske talar emot en skuldsanering inte alltid utgör anledning till att avslå ett ärende. Den ekonomiska rehabiliteringen för gäldenären väger också väldigt tungt.

Alla invändningar som inkommit i ärenden har bedömts och ibland har invändningen varit mycket relevant och det har ibland lett till ett sammanträde eller att gäldenärens ansökan avslagits. Det är alltid intressant att ta del av vad borgenärerna tycker och det har gett nya perspektiv hur man kan se på saker och gett oss fördjupade kunskaper.

Totalt sett borde den totala handläggningstiden

av ett skuldsaneringsärende ha minskat i denna typ av ärenden dels för att vi prioriterar att snabbt fatta beslut i dessa, dels på grund av att man slipper en domstolsprocess. Få slutliga beslut har överklagats.

Omrövningsärenden har varit den största utmaningen eftersom det är ett område som Kronofogden tidigare inte hanterat. För att en omrövning ska beviljas

förutsätts att något oförutsett inträffat och att det är en väsentlig förändring i ekonomin. Frågor som inte alltid är så lätta att besvara. Vad som kan konstateras är att det under en femårig skuldsaneringsperiod hinner hända många saker. Människor gifter sig, skiljer sig, får fler barn, blir arbetslösa, får arbete, arbetar övertid osv.

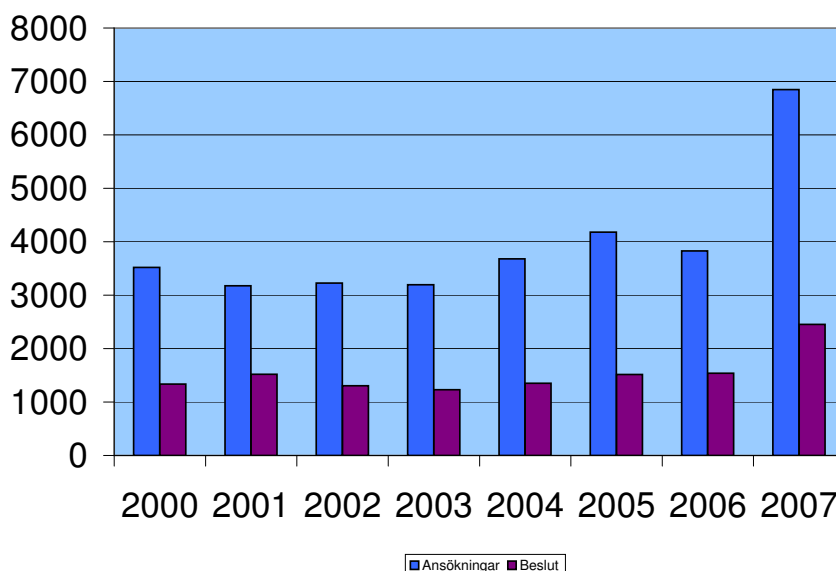
Listan kan göras lång. Huvudprincipen är att en skuldsanering inte ska ändras under pågående skuldsaneringsperiod men ibland måste undantag göras.

Omrövningsärenden ger också ofta information om vad som kan göras bättre i utredningen innan någon beviljas skuldsanering.

Susan Höglund Westermark
Jurist skuldsaneringsteamet i
Stockholm

Statistik Skuldsanering Kronofogden

Ekonomiskt rehabiliterad – verkligen?

Ekonomisk rehabilitering för svårt skuldsatta personer är det huvudsakliga syftet med skuldsaneringslagen och vad som ytterst bär upp densamma. Följaktligen skriver ofta Kronofogden i sina förslag om skuldsanering att behovet av ekonomisk rehabilitering ska vara ett tungt vägande skäl i den samlade bedömningen huruvida en gäldenär ska beviljas skuldsanering eller inte.

Men fungerar rehabiliteringen i verkligheten?

Överskuldssättning är inte sällan ett beteendeproblem. Vägen till rehabilitering av beteendeproblem går alltid via egen insikt om problemet. Man måste förstå varför man hamnat i en icke-önskvärd situation och hur man ska agera för att inte hamna där igen.

Som inkassoombud har vi andra erfarenheter av gäldenären än Kronofogden

och i vår vardag ser vi ofta exempel på hur rehabiliteringen inte fungerar. Att en gäldenär bara månader innan denne ansöker om skuldsanering ansökt om nya krediter hos andra finansinstitut tycker vi är en tydlig demonstration av oförståelse för sin egen situation. Att skuldsaneringsgäldenärer ofta under pågående skuldsaneringsperiod hör av sig till oss med frågan "när försvinner min betalningsanmärkning?" är också en indikation på att budskapet inte nått fram.

Känslan är ofta att det är viktigare för en skuldsaneringsgäldenär att bli fri från anmärkning än fri från skuld. I det läget känns det naturligt att ställa sig frågan om rehabiliteringen verkligen fungerat eller om beslutet om skuldsanering bara innebär att gäldenären snart är "inne i karusellen" igen.

I skenet av sådana erfarenheter ter det sig som ett olyckligt beslut att låta betalningsanmärkningen upphöra så snart skuldsaneringsperioden är över istället för att, som tidigare, låta anmärkningen kvarstå under ytterligare tre år efter avslutad skuldsanering.

Enligt den tidigare modellen hade gäldenären, efter avslutad skuldsanering, att anpassa sig till en tillvaro fri från månatliga avbetalningar på gamla skulder men också (oftast) utan möjlighet till nya krediter. Vi tror att denna ytterligare treårsperiod ofta var nyttig för gäldenären, just i rehabiliteringshänseende.

När lagstiftningen lägger så stor vikt vid den enskilde gäldenärens behov av ekonomisk rehabilitering bör man även omvänt kunna ställa höga krav på att gäldenären visar stor förståelse för sin situation, då detta är en absolut förutsättning för rehabilitering.

Vi välkomnar därför kronofogdens ambition att nu lägga större fokus på skuldsättningsbeteendet när man bedömer skuldsaneringsärenden. Att i större utsträckning ta till sig – och vara lyhörd för signaler om oförståelse för skuldsaneringslagens själva grundtanke bör rimligen ingå som en naturlig del i det arbetet.

Skuldsaneringslagen som begrepp har funnit sin acceptans i samhället. Vi ifrågasätter inte skuldsaneringsinstitutet som sådant. Allt handlar om att hedra lagstiftarens avsikter och att se till instrumentets syfte.

Magnus Furelius
Kreditinkasso

Ett år med ny skuldsaneringslag

Vi bad Magnus Furelius, som representant för borgenärssidan ge oss en bild över det mest på tagliga skillnaderna under året med ny skuldsaneringslag:

"Det märkbara för oss har varit den stora ökningen av antalet förslag om skuldsanering, kring 25 % jämfört med föregående år. Handläggningen av skuldsanering tar generellt mycket tid i anspråk. Då förslagen blivit fler tar den delen mer tid än tidigare. Omprövningsärenden tar däremot mindre tid nu då Kronofogden handlägger dessa ärenden skriftligen i större utsträckning än domstolarna, vilka i princip alltid kallade till förhandling. Räknat i tid och resurser är skuldsaneringshanteringen kostsamt för oss.

Vi har emellertid ett ansvar mot våra uppdragsgivare att på bästa sätt bevaka- och tillvarata deras intresse.

Vi noterar att redogörelserna skiljer väsentligt mellan olika handläggare på myndigheten, från alltför knapphändiga till mycket utförligt. Utredningarna skiftar också väldigt i kvalitet. Vi efterlyser fortfarande mer grundliga kontroller av t ex inkomstförhållanden och bostadsförhållanden. Vi anser att en skuldsaneringsgäldenär alltid ska styrka sin inkomst med kopior på lönebesked/intyg från arbetsgivare. Det borde vara självklart.

Vi tycker att borgenärerna har ett ansvar att utmana Kronofogdens förslag och beslut. Det är det enda sättet att på sikt få en tillräckligt omfattande rättspraxis på området. Tydlighet är viktigt – för borgenärer, för gäldenärer och ur samhällets perspektiv."

Infriade profetior?

Svenska Dagbladet rapporterar i en artikel i sin nästupplaga per den 25 februari i år att köerna till skuldrådgivningen i Stockholms stad är mycket långa. Väntetiderna varierar kraftigt mellan de olika stadsdelarna där Hägersten-Liljeholmen ligger i topp med 18 månader. I två stadsdelar har intagningsstopp införts p g a den långa kön. Samtliga budget- och skuldrådgivare som intervjuats av SvDs reporter menar att behovet av rådgivning har ökat betydligt utan att få motsvarande personalförstärkning. Den intervjuade politikern Birgitta Wahlman (m), ordförande i stadsdelsnämnden för

Hässelby-Vällingby som är en av de stadsdelar som har ett års väntetid och intagningsstopp förnekar att det handlar om besparingar och hänvisar till att ett ökat ansvar för att räta upp människors ekonomi ska läggas på socialsekreterarna i stadsdelen.

Förebyggande arbete och stöd till den överskuldssatte är viktiga faktorer för att skuldsaneringen ska lyckas, vilket de flesta berörda nog håller med om. Den nya lagstiftningen har också gett kommunernas en ny förstärkt roll både inför och under skuldsaneringsprocessen och Kronofogden har uttalat att samarbetet med

kommunernas budget- och skuldrådgivning är mycket viktigt även fortsättningsvis. Budget- och skuldrådgivarna är i princip också de enda som verkligen träffar den skuldsatte.

Långa väntetider hjälper inte någon ur skuldfällan. Vi får hoppas att våra politiker tar till sig det. Oavsett partifärg.

Text: Elisabet Hammar

Föreningen Svensk Inkasso

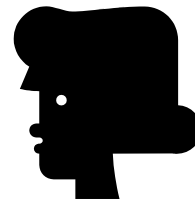
Svensk Inkasso är en ideell förening för företag inom inkassobranchen med målsättningen att verka för en seriös bransch, upprätthålla god inkassosed och att tillvarata medlemmarnas, borgenärens och branschens intressen.

Bland medlemsföretagen återfinns inkassoföretag som bedriver inkasso för annans räkning och därtill återfinns som associerade medlemmar andra företag och organisationer inklusive statliga och kommunala bolag/förvaltningar som har intresse i inkassobranchen (t ex genom att bedriva egeninkasso).

Föreningen har för närvarande ett femtiotal medlems- och associerade företag.

En inkassohandläggares bekännelser

Det här är en alldeles sann historia, jag lovar. Min farbror hörde den av sin golfkompis som jobbar på en av de stora bankernas kravavdelning.

Banken anlitar ibland ett delgivningsbolag för en del av sina riktigt stora fordringar och fick efter ett genomfört uppdrag den här rapporten.

Två delgivningsmän beger sig en kväll ut på uppdrag i förorten för att delge en synnerligen svårdelgiven gäldenär.

Väl på plats i radhusområdet finner de adressen och när de går upp mot ytterdörren ser de den de söker i egen hög person genom köksfönstret upptagen med att i godan ro färdigställa kvällens middag vid spisen.

Gäldenären som är en vaksam person uppmärksammar de bägge herrarna utanför som nu är på väg mot hans ytterdörr. Snabbt som ögat kastar sig denne ner på golvet i hopp om att de bägge inte hunnit se honom än...

Den yngre delgivningsmannen av de två, vilken är ganska ny och grön inom gebitet, beger sig i rask takt mot ytterdörren. Han ringer frenetiskt på dörren och övergår sedan till knacka på eftersom han nu vet att den eftersökte finns därinne..

Dock utan större framgång. . .

Hans kollega, den äldre och mer luttrade av de två, går istället i stilla mak mot köksfönstret utan att släppa det med blicken för en sekund. Efter ett tag i frågar den yngre varför han står där och väntar ??

-”Kom hit får du snart se. . .”

Efter några minuter kan de se hur det börjar ryka kraftigt från stekpannan på spisen och efter ytterligare en liten stund är köket fyllt av rök. Samtidigt som första lågan flammor upp ser de hur en hand dyker upp över spiskan-ten i ett desperat försöka dra pannan från plattan. Den äldre av de två hojtar in genom det öppna ventilationsfönstret:

-”Nu är det kokta fläsket stekt! Du kan komma fram nu!

Upp far dörren och ut kommer en högröd och tvärlisken gäldenär som skriker till de bägge:

-”Ni tänkte röka ut mig era j----ar. . . ”

Hur som helst, delgivningen blev utförd. Med eller utan kvittens tål att funderas på. Men det är en annan historia. Och den är också alldeles sann. Jag lovar.

*”Har du någonting du vill berätta för Inkassohandläggaren?
Mejla oss på kansliet@svenskinkasso.se så blir du kontaktad”.*

DAGS FÖR ÅRSMÖTE SVENSK INKASSO

Missa inte tillfället att delta i Svensk Inkassos årsmöte den 15 maj 2008!

Mötet kommer att hållas i Stockholm, preliminärt mellan klockan 10 -14 cirka, och inkluderar lunch.

På årsmötet fokuserar vi på föreningens verksamhet under det gångna året (2007), val av nya styrelsemedlemmar och liknande formalia. Kanske bjuder vi in också någon inspirerande talare.

Föreningen har genomfört en mängd aktiviteter och har många på gång, har en aktiv och livlig dialog med myndigheter och lagstiftare och arbetar intensivt för att föra fram branschens synpunkter, kunskaper och erfarenhet på många fronter.

Passa på att uppdatera er på vad som hänt och var med och påverka. Ta gärna med kollegor som är intresserade av att veta mer om Svensk Inkasso och vårt arbete. Föreningen är vi!

Kallelse och information kommer att sändas ut separat.

Löser absolut preskriptionstid problemen för överskuldssatta?

S om tillsynsmyndighet för inkassoverksamheten i Sverige kommer Datainspektionen ofta i kontakt med överskuldssatta eller kvalificerat insolventa eller evighetsgäldenärer som de ibland också kallas. På senare tid har överskuldssatta börjat höras tydligare i media och hos myndigheter som Datainspektionen, Konsumentverket, kommunerna och Kronofogden. Det har även bildats mer eller mindre sammanfogade organisationer som företräder de överskuldssatta och som erbjuder sina medlemmar bland annat social gemenskap, råd och stöd.

”Känsla av hopplöshet kan vara viktig skäl till varför överskuldssatta sällan klagar på inkassoblagens indrivning”.

Dessa föreningar erbjuder gemenskap och stöd till överskuldssatta. Det är vanligt att långtidsgäldenärer känner ett slags skuld och utanförskap i samhället, något som dokumenterades redan i Konsumentverkets PM 2003:04 ”Överskuldssättning”.

Som överskuldssatt är det säkert lätt att uppleva sin situation som hopplös. ”Det spelar igen roll vad jag gör, jag kommer ändå inte att klara att betala mina skulder”. Det kan vara ett viktigt skäl till varför gruppen överskuldssatta sällan hör till de som klagar på inkassoblagens indrivning.

Löser absolut preskriptionstid problemen?

I den debatt som pågår idag om vad som kan göras för att hjälpa de överskuldssatta talas det ofta om att införa en absolut preskriptionsgräns på kanske 15 år. Man bör dock vara medveten om baksidorna av en sådan gräns.

Finansinspektionen och Datainspektionen har i en gemensam rapport, ”Handel med förfallna fordringar och inkasso” (2006:3), granskat preskriptions-

regler i norra Europa och ställer sig i rapporten negativa till att införa en absolut preskription av fordringar. En sådan regel skulle kunna medföra att kreditgivarna blir mer ovilliga att ge längre krediter och att priset på krediter troligen skulle öka. Dessutom finns det en risk att fordringsägare och inkassobyråer skulle komma att tillämpa tuffare metoder för att driva in en fordran ju närmare preskriptionsdagen man kommer.

Risk för tuffare metoder från fordringsägare och inkassobyråer

Det är snart tre år sedan rapporten skrevs men Datainspektionen anser att rapportens slutsatser fortfarande gäller. Det kan bli en svår uppgift för inspektionen som tillsynsmyndighet att upprätthålla god inkassosed då borgenärerna ska driva in sina fordringar under en allt kortare period.

Från Datainspektionens sida ser vi gärna att även andra alternativ än absolut preskriptionstid utvärderas. En lösning skulle kunna vara att förenkla reglerna för skuldsanering, sänka beloppsgränserna för skuldsanering och göra skuldsanering möjligt även för före detta företagare. Medan man med absolut preskriptionstid drar alla över en kam, döms varje skuldsaneringsfall individuellt och opartiskt eftersom det är samhället som gör prövningen.

Det pågår nu flera utredningar om problemet med överskuldssättning, både hos myndigheter och i regeringskansliet, samtidigt som problemet tas upp i motioner från enskilda riksdagsmän. När vi i Sverige diskuterar lösningar för överskuldssatta är det viktigt att alla parter får komma till tals och delta i debatten. Från statliga utredare och myndigheter, till överskuldssatta, inkassoblag och inte minst långgivarna.

Håkan Meurling
Områdesansvarig för inkasso-
verksamheten på Datainspektionen

Konsumentverket – stödjande och samordnande myndighet inom budget- och skuldrådgivning

Genom den nya skuldsaneringslagen, som trädde i kraft vid årsskiftet 2006/2007, förändrades skuldsaneringsförfarandet och den kommunala budget- och skuldrådgivningen fick ett något annorlunda, men tydligare uppdrag än tidigare. Samtidigt fick Konsumentverket ett tydligt uppdrag att stödja och vägleda kommunernas arbete.

”Konsumentverket skall stödja och ge vägledning för den budget- och skuldrådgivning som kommunerna skall svara för” (2 § Skuldsaneringslagen)

Grundläggande för detta arbete är Konsumentverkets kostnadsberäkningar för hushållens olika utgifter. Beräkningarna återfinns i vår broschyr Koll på pengarna, som är ett stöd i kommunernas budget- och skuldrådgivning och utgör grundmaterialet i ett datorbaserat arbetsverktyg för hushållsekonomiska beräkningar det s k HEP- programmet som verket tillhandahåller till alla budget- och skuldrådgivare i landet. Konsumentverket ger även direktstöd till budget- och skuldrådgivarna i form av information, utbildning, expertråd, arbetsverktyg, metodutveckling och kvalitetssäkring. Samordningen innebär också ett nära samarbete med andra myndigheter – främst Kronofogdemyndigheten – samt att bevaka och delta i internationella projekt och nätverk inom överskuldsettningsområdet.

Konsumentverket har under 2007 tagit fram en ny grundutbildning för budget- och skuldrådgivarna. Utbildningen är på tolv dagar och innefattar praktisk tillvägagångssätt vid budget- och skuldrådgivning, samtalsmetodik, presentationsteknik, förebyggande arbete med mera. Tyngdpunkten ligger på arbetet med rådgivning, frivilliga överenskommelser och det stödjande arbete som rådgivarna ska göra med anledning av skuldsaneringslagen. En utbildning för erfarna rådgivare är inplanerad under hösten 2008.

Kommunernas arbete har förtydligats genom den nya skuldsaneringslagen. Det rehabiliterande och rådgivande arbetet har satts i fokus. Budget- skuldrådgivarnas roll

sträcker sig under hela skuldsaneringsperioden. Arbetet med frivilliga överenskommelser för de gäldenärer där skuldsanering inte är tillämplig är en viktig del i rådgivarnas arbete.

Budget- och skuldrådgivarnas arbete löper parallellt med Kronofogdens arbete under hela skuldsaneringsprocessen. Därför är det extra viktigt att det finns ett samarbete och samordning mellan dessa och att det finns nog med resurser i alla kommuner för att arbetet skall fungera smidigt. Budget- och skuldrådgivning är inte enbart att sanera gäldenärens ekonomier utan det är också en fråga om förebyggande arbete. Syftet med det förebyggande arbetet är först och främst att hjälpa hushåll att få kontroll över ekonomin samt att förhindra överskuldsettnings.

Konsumentverket håller på att kartlägga i vilken omfattning som kommunerna erbjuder budget- och skuldrådgivning och vilka kommuner som saknar rådgivning. Undersökningen kommer att vara klar till Yrkesföreningens för budget- och skuldrådgivarnas årsdag i april. Det ska inte spela någon roll var i landet gäldenären bor, hjälp till rådgivning skall kunna erbjudas i alla kommuner. I vissa fall har mindre kommuner kommit överens om samarbete eller att köpa rådgivning av en större kommun vilket kan vara alternativ för mindre kommuner. Konsumentverket och Kronofogden kommer under hösten att medverka vid en socialchefs-konferens för att understryka vikten av att det finns budget- och skuldrådgivare i alla kommuner.

Konsumentverket, Yrkesföreningen för budget- och skuldrådgivarna och Kronofogden samverkar i olika grupper. I vårt samarbete har vi hela tiden gäldenären i

fokus, det är viktigt med samverkan ur många aspekter. Dels skall det gemensamma arbetet fungera men också det förebyggande arbetet med att motverka överskuldsettnings. Vår målsättning är att den som är skuldsatt skall veta vart han kan vända sig till om han vill ha hjälp med att komma ur sin skuldsituation. Det är också viktigt att den som är skuldsatt får hjälp på ett så tidigt stadium som möjligt. Därför är information från myndigheter och rådgivare något vi alla prioriterar.

Överskuldsettningsproblematiken är ingen speciell svensk företeelse utan tvärtom en stor fråga inom EU och speciellt i de forna östeuropeiska länderna. Därför pågår mycket diskussioner om hur lagstiftning och olika stöd ska vara utformade. Verket har varit med om att starta och deltar i ett europeiskt nätverk – European Consumer Debtnet – som består av olika institutioner som arbetar med överskuldsettningsfrågor, från forskare till budget- och skuldrådgivare. Nätverket har till uppgift att förmedla ”best practise” och utbyta erfarenheter mellan deltagarna. Nätverket följer utvecklingen av

överskuldsettnings i medlemsländerna och försöker påverka lagstiftningen inom EU.

Sammanfattningsvis har budget- och skuldrådgivningen

en mycket viktig funktion för att rehabilitera skuldsatta konsumenter samt för att förhindra skuldsettnings. Konsumentverket är övertygad om att såväl den enskilde individen samt samhället i stort kan vinna mycket på att skuldsatta får tillgång till en väl fungerande kommunal budget- och skuldrådgivning i alla kommuner.

Konsument
verket • KO

Karin Hällsten
Konsumentverket

Vilhelm Nordenanckar,
Konsumentverket

Korten på bordet

Gör om, gör rätt!!

Överskuldssättning är ett hett ämne just nu. Kvällstidningarna spottar ur sig stora, illavarslande rubriker om svenska folkets bristande betalningsförmåga varvat med konsumtionshetsande artiklar om nya prylar som bör finnas i var människas hem.

Kronofogden publicerade nyligen sitt bidrag till den överhettade debatten genom rapporten "Alla vill göra rätt för sig". Rapporten som sådan är något som inkassobranchen efterlyst under många år; den säger sig nämligen vilja ta reda på orsakerna bakom överskuldssättningen. Detta till skillnad från tidigare utspel från myndigheten, som så gott som uteslutande har fokuserat på att lindra överskuldssättningens konsekvenser.

Som man frågar får man svar

Istället för att begrunda orsakerna bakom just den överskuldssättning som lagstiftaren anser ska kunna leda till skuldsanering – den kvalificerade insolvensen – har man dock valt en helt egen definition av begreppet:

"Överskuldssatt är den som själv upplever sig ha ständigt återkommande problem med att inte kunna betala alla sina räkningar",

Att göra denna egna definition är inte helt problematiskt. Genom att vidga gruppen av "överskuldssatta" så riskerar man naturligtvis att inte kunna se orsaker bakom problematiken hos dem som verkligen är kvalificerat insolventa, eftersom denna information "späds ut" av orsakerna bakom skuldsättningen hos personer med helt tillfälliga betalningsproblem.

Kronofogdens vårdslösa sätt att hantera statistiken är även i övrigt anmärkningsvärd. Vi noterar t ex halsbrytande beräkningar av antalet överskuldssatta personer i Sverige, helt utan redogörelse för källor, beräkningsmetoder, variationer eller andra relevanta förklaringar. Siffror som sedan sprids för vinden till politiker, tidningar och på myndighetens egna sidor som en "sanning".

Betalningsförmågan är god

Rapporten – som inledningsvis består av svavelosande historier om hur hemska indrivningsmetoder som användes förr i tiden – innehåller positivt nog dock även en undersökning gjord av TNS Gallup, vars syfte varit att kartlägga andelen av befolkningen som *upplever* sig vara överskuldssatta.

Det visar sig föga förvånande att upplevelsen av betalningsproblem ökar med förekomsten av obetalda skulder, låg inkomst, sjukdom och arbetslöshet och att ju mindre marginaler man har desto större är upplevelsen

av betalningsproblem.

Glädjande nog har 95 % av de tillfrågade varken skulder hos Kronofogden eller hos inkassobolag. 91 % har inte haft några betydande betalningssvårigheter under de senaste åren. Av de 4 % som trots allt hade skuld hos ett inkassobolag hade hela 63 % en amorteringsplan där merparten (ca 90%) trodde sig kunna klara av planen.

Tyvärr verkar det som att Kronofogden redan på förhand bestämt sig för vilka slutsatser man vill att rapporten skall utvisa, vilket naturligtvis begränsar dess akademiska kvaliteter. Genomgående betonas t ex att "vem som helst kan bli överskuldssatt". Därtill upprepas orsakerna "sjukdom, arbetslöshet, skilsmässa" genom hela rapporten, trots att det statistiska underlaget visar att enbart en mindre del av gäldenärerna skyller sina problem på dessa orsaker,

Den sedan läge efterlysta undersökningen om exakt vad det är som gör att "vem som helst" blir just överskuldssatt saknas dock. Istället har man ställt mer kortsiktiga frågor som vilken orsaken var att pengarna inte räckte till de månader man inte kunde betala alla sina räkningar på förfallodagen. Bara tre procent svarade att hushållet saknade marginaler, och 18 % att betalningssvårigheten berodde på mer tillfälliga faktorer som sjukdom eller arbetslöshet. Mörkertalet bland de svarande var stort – hela 54 % skyllde sina svårigheter på "oförutsedda utgifter" – vilket, förutom att begreppet som sådant är diffust, även detta tyder på mer tillfälliga problem.

Vad hände med individens ansvar?

Att orsaken till överskuldssättning är komplexa är inte svårt att vara överens om. Arbetslöshet, sjukdom och skilsmässa är omständigheter som försämrar individens ekonomi vilket naturligtvis får konsekvenser för den som inte har tillräckliga marginaler.

Vi frågar oss varför myndigheten ständigt väljer att framställa den skuldsatte som ett offer, för olyckliga omständigheter, oförutsedda händelser, okända borgenärer, hårdhänta inkassobolag och oseriösa kreditgivning. I rapporten ägnas stora stycken åt skuldbeläggandet, skammen och att krav på betalning är en bestraffning. Ingenstans nämns individens eget val och ansvar.

Kronofogdens Rapport "Alla vill göra rätt för sig"

Rapporten har tagits fram av en Kronofogden och Skatteverket i syfte att öka kunskapen om överskuldssättning och gör bl.a en bred genomgång av skuldsättning och synen på överskuldssatta både ur historiskt, samhälleligt och socialt perspektiv.

I rapporten föreslås ett antal åtgärder för att möjliggöra för den skuldsatte att komma ur sin situation.

För borgenärer föreslås:

- Absolut högsta gräns för räntan i konsumentkrediter
- Absolut preskription för fordringar mot konsument
- Begränsningar i möjligheten att göra preskriptionsavbrott

För inkassobolag föreslås:

- Högsta tillåtna gräns för dröjsmålsränta
- Begränsningar eller räntestopp när ärendet handläggs hos Kronofogden
- Begränsa andrahandsmarknaden för förfallna fordringar genom absolut preskription
- Skyldighet att sända ut betalningspåminnelse
- Begränsa möjligheten att ta ut arvoden för betalningsföreläggande

Rapporten kan hämtas via Kronofogdens hemsida: www.kronofogden.se, sök på "överskuldssättning"

TNS Gallups undersökning

TNS Gallup har för Kronofogden och Skatteverkets räkning genomfört en undersökning om skuldsättning. Denna omfattar dels en enkätundersökning och dels ett antal djupintervjuer.

Enkäten omfattar frågor som rör den egna ekonomin, upplevd betalningsförmåga och grad av upplevda bekymmer med ekonomin.

Av resultatet framgår att:

- 95 % har varken skuld hos Kronofogden eller hos Inkassobolag
- 92 % har inte betalningsanmärkningar
- 91 % har inte haft några betydande svårigheter att betala sina räkningar under den senaste 12 månaderna
- 9 % av de tillfrågade uppgav sig ha återkommande bekymmer för ekonomin.

Den viktigaste orsaken till att pengarna inte räckte till var:

- "Oförutsedda utgifter" som stod för 54 %
- Arbetslöshet och sjukdom till 23 %.

I undersökningen presenteras ett antal djupintervjuer med överskuldssatta personer, ett stort antal citat från tjänstemän och handläggare hos , borgenärer, inkassoföretag, Kronofogden och budget- och skuldrådgivare.

Finansinspektionens rapport "Hushållens ekonomiska förmåga"

Finansinspektionen lät våren 2007 genomföra en enkätundersökning inriktad på hushållens ekonomiska förmåga, indelad i fem områden:

- få pengarna att räcka till,
- ha kontroll över pengarna,
- planera ekonomin mer långsiktigt,
- välja finansiella tjänster efter behov,
- hålla sig informerad om det som påverkar den egna ekonomin.

Slutsatsen var att de flesta svenska hushåll har en god ekonomi och sparar en del.

Ca 10 % uppgav sig ha svårt att få pengarna att räcka till. Utmärkande för denna grupp dålig planering, liten ekonomisk buffert samt en avvikande attityd (hellre slösa än spara) till privatekonomin. Gruppen använder kreditkort och lånar på annat sättistället för att sänka sina utgifter eller jobbar extra. Hushåll med låga inkomster har generellt bättre kontroll över sina pengar.

Bara 1/3 av hushållen har beredskap för en kraftig nedgång i inkomsterna.

3/4 tycker att det är viktigt att hålla sig uppdaterad kring finansiella frågor. De som inte bryr sig särskilt mycket är ofta de med små inkomster, pensionärer och unga.

Rapporten finns att hämta via Finansinspektionens hemsida www.fi.se/publicerat.

Rapporten finns att hämta via Finansinspektionens hemsida www.fi.se/publicerat.

2007 gjorde Finansinspektionen en liknande

undersökning. När man jämför de två kan konstateras att båda undersökningarna visar att nio procent regelbundet har svårt att få pengarna att räcka till. Förmodligen är denna siffra därför riktig. Värt att notera är dock att Finansinspektionen kommer fram till att en stor andel av dessa gäldenärer är mer benägna att utnyttja krediter vid betalningsproblem än att dra ner på utgifter eller jobba extra. Något som motsäger att detta skulle vara orsaken till majoriteten av betalningsproblemen finns inte i Kronofogdens rapport.

I rapporten finns också ett antal intervjuer med personer som just upplever sig vara överskuldssatta. När man mer ingående studerar de intervjuade personernas berättelser framgår enligt vår uppfattning tydligt att det är individernas aktiva val att hantera – eller inte hantera – olika typer av privatekonomiska störningar som leder

till överskuldssättning. Kronofogden drar däremot en helt annan slutsats; nämligen att hela problemet är den bakomliggande ekonomiska störningen i sig.

I ett fall har den skuldsatte valt att hålla sig undan sina fordringsägare, en annan vill inte veta hur stora skulderna är, andra har valt att fortsätta driva företag trots kundförluster och olönsamhet. Någon har valt att låna ut stora summor utan säkerhet och avtal, en annan köpt bil på avbetalning med en synnerligen osäker inkomst som grund. Dessa personer har därmed, trots insikt om sina ekonomiska situationer, valt just att skuldsätta sig. Förmodligen hade deras framtida överskuldssättning kunnat undvikas om de redan i denna fas fått hjälp med sin ekonomi. Någon slutsats som pekar i denna – uppenbart självklara – riktning erbjuds dock dessvärre inte i myndighetens rapport.

Frivillighetens lov

I såväl undersökningen som rapporten ges breda rallarsvingar till borgenärer, kreditgivare och inkassobolag där författarna för fram långtgående och generaliserande slutsatser om inkassobolag och borgenärens bristande kunskaper, ensidiga lönsamhetsperspektiv och fokusering på betalning.

Slutsatserna "styrks" av löstryckta citat som framställer tjänstemännen hos bolagen som okänsliga, fördomsfulla och totalt ointresserade av den skuldsattes situation.

Vi som är verksamma inom inkassobranchen vet att det varje dag tecknas tusentals frivilliga och hållbara överenskommelser som hjälper gäldenären att komma ur en överskuldssatt situation, trots att dessa "bara" fokuserar på det ekonomiska. Dessa frivilliga uppgörelser görs av

handläggare med erfarenhet, relevant utbildning

och insikt om att det "inte går att lugga en flintskallig". Här förs alltså en konstruktiv dialog med gäldenären för att hitta det belopp gäldenären kan betala inom ramen för den ekonomi som denne faktiskt har. Man tar hänsyn till totalt skuldbelopp, sjukdom, arbetslöshet, statliga skulder, skilsmässa, ensamstående föräldrar, etc..

Den privata sektorn bidrar på så sätt i stor omfattning till frivilliga lösningar genom nedsättningar och avskrivningar av skulder, godkännande av amorteringsplaner, ackord och andra betalningsuppgörelser för att

underlätta för den skuldsatte som har viljan "att göra rätt för sig".

Inkassobolagen som måltavlor

Detta är inte okänt vare sig för rapportförfattarna eller Kronofogdens ledning och därför är det är svårt att förstå vad myndighetens syfte med denna återkommande demonisering av borgenärer och inkassobolag ska tjäna till. Eller menar rapportförfattarna att det är en mänsklig rättighet att få upprätthålla en viss konsumtionsnivå oavsett om man har ekonomin för detta eller inte?

Den uppgift som inkassobolagen har är just att försöka hitta en lösning för individen att betala sin skuld, inte att erbjuda lösningar på den skuldsattes sociala problem, hälsotillstånd eller utbildning i ekonomiska frågor, orsaker vilka alla finns med på rapportens lista över bakomliggande grunder till överskuldssättningen.

Ta från de rika och ge åt de fattiga?

Trots att det i rapporten utfästs att förslag till åtgärder inte ska ske på bekostnad av någon part är "incitamenten" (ja, de kallas faktiskt så!) som föreslås uteslutande riktade mot det privata borgenärskollektivet och innebär inskränkningar i inkassobolagens möjligheter att få betalt för förfallen och obetald fordran.

Åtgärds paketet som föreslås är

samma som alltid tycks komma från Kronofogdemyndigheten – ett paket med metoder för att lindra överskuldssättningens konsekvenser utan en tillstymmelse till lösningsförslag avseende dess orsaker. Åtgärderna är alla ytterst ingripande och långtgående utan att myndigheten för den skull ens tittat åt de samhällsekonomiska konsekvenserna av deras införande. Hur kommer

framtidens kreditgivning egentligen att se ut om borgenärerna knappt får debitera ränta, alla skulder skrivs av efter en viss tid och då möjligheterna att få betalt med myndighets hjälp begränsas? Förmodligen blir det svårare att få krediter för alla. Därtill blir krediterna dyrare. Men bara för de 95 % som sköter sina krediter – de som missköter dem får ju såväl ränta som kapitalskuld decimerad eller avskrivna. En rättvis och balanserad lösning med rätt fokus på problemen bakom överskuldssättningen? Knappast.

Text: Peter Hellman, Elisabet Hammar

Elisabet Hammar,
Svensk Inkasso

Peter Hellman,
Svensk Inkasso

Två nya hovrättsdomar prövar preskriptionsavbrott

Kravbrev eller reklam?

Svea Hovrätt har i mål Ö 4726-07 prövat ett mål avseende en skuld till Sparbanken. Fordran hade fastställts genom utslag i betalningsföreläggande under 1993.

Då banken i maj 2006 ansökte om verkställighet av utslaget invände gäldenären att fordran var preskriberad då mer än 10 år förflutit från utslagsdatum.

Banken uppgav i tingsrätt och i hovrätt (genom inkassoombud) att ett flertal preskriptionsavbrytande brev hade skickats till gäldenärens folkbokföringsadress under åren 1993 till 2003, dvs före preskriptionstiden gått ut.

Gäldenären medgav att brev mottagits men att dessa hade innehållit reklam och inte preskriptionsavbrytande information. Denne hävdade att brevens rubriker innehållit formuleringar som "Nyhetsbrev" och "Har du missat vårt erbjudande".

Hovrätten var av annan mening än tingsrätten och ansåg att banken inte kunnat visa att breven verkligen haft preskriptionsavbrytande innehåll. Av de datautdrag som presenterades framgick att flera av breven verkligen haft rubriker som påminde om allmänt ställda erbjudanden förekommande i reklamkampanjer. Domstolen ansåg därför att fordran är preskriberad.

*Källa: Norstedt Juridik, Juridik idag, Pedro Fierro, januari 2008-03-05
Text: Elisabet Hammar*

Underlåtenhet att adressändra inte grund för preskription

Göta hovrätt har fattat beslut i mål ÖÅ 2461-07, där hovrätten kommer fram till att underlåtenhet att meddela adressändring innebär att preskriptionsavbrott ändå sker om breven skickas till folkbokföringsadressen (där gäldenären inte vistades vid tidpunkten för avsändandet)

Utdrag från PointLex:

"Stena Fastigheter vill mäta ut pension från en man som återoppar preskription. Fordran avser skadestånd som preskriberas efter tio år om inte preskriptionsavbrott sker dessförinnan. Stena Fastigheter Väst AB har uppgett att kravbrev har sänts till gäldenären vid sammanlagt 24 tillfällen under åren 1995 - 2006 och därvid angett till vilka adresser som kravbrev sänts. Till stöd härför har bolaget gett in utdrag ur företagets datasystem. Dessa uppgifter får godtas. Gäldenären har emellertid uppgett att han inte bött på de aktuella adresserna. Det finns naturligtvis, menar hovrätten, en risk för att försändelser skickas till fel adress. I bland annaträttegångsbalken, förvaltningsprocesslagen och folkbokföringslagen återfinns dock föreskrifter om skyldighet att till myndighet anmäla adressändring. Såvitt gäller folkbokföringslagen är denna skyldighet till och med straffsanktionerad. Det åligger sålunda den enskilde att själv underrätta berörda myndigheter om vilken adress han kan nås på. Det är mot den bakgrunden rimligt att den sökte själv får stå risken, om han försummar att uppgge rätt adress. En annan åtgärd som skäligen kan begäras att den enskilde vidtar är att han vid flyttning begär eftersändning eller på annat sätt säkerställer att han kan nås av sin post (jfr prop 1990/191 : 1 1 s 18).

Gäldenären har underlåtit att till folkbokföringsmyndigheten anmäla korrekta förhållanden och inte heller på annat sätt säkerställt att han kunnat nås av den post som sänts till honom under folkbokföringsadressen. Med beaktande av vad som ovan redovisats i fråga om vilka krav som skäligen kan ställas på den enskilde i sammanhanget finner hovrätten att preskriptionsavbrott av Stena Fastigheter Väst AB:s fordran ska anses ha skett."

Text: Peter Hellman

S V E N S K

DelgivningsService

– RIKSTÄCKANDE DELGIVNINGSGRUPPEN –

Delgivning – Mer aktuellt än någonsin!

08-527 640 00

info@delgivningsservice.se

www.delgivningsservice.se

Våren är här!

När till och med regeringen förstår fördelen med privatekonomisk folkbildning känns det extra bra att vi sedan ett flertal år redan har ett väl fungerande certifieringsprogram för de som arbetar professionellt med mångas privatekonomi. Ett program för alla inkassohandläggare, krav / kredithanterare eller fordringsförvaltare, det senare en bra synonym för vad detta arbete innebär. -Våren är här och därmed följer ett nytt certifieringsprogram för terminen-

Vi startar den 10 mars och avslutar den 10 juni. Dagarna med ämnesområde ser du på studiekalendern. För att få veta mer om certifieringsprogrammet kan man besöka www.svenskinkasso.se.

Det går utmärkt att fortfarande anmäla sig till enstaka dagar, det börjar dock bli fullt på vissa av dagarna så ett tips är att anmäla sig snabbt. Det enklaste tillvägagångssättet är att maila till kansliet@svenskinkasso.se och anmäla sig till Helen Nilsson som sköter denna hantering.

Förhoppningsvis har det märkts att utbildningsfoldern fått ett nytt utseende. Detta har delvis att göra med att vi nu har ett samarbete med Uppsala universitet som tagit fram två fri-stående kurser i juridik och ekonomi för svensk Inkasso. Kurserna berättigar till

Detta har delvis att göra med att vi nu har ett samarbete med Uppsala universitet som tagit fram två fri-stående kurser i juridik och ekonomi för svensk Inkasso.

7,5 högskolepoäng vardera och skall komplettera och utgöra påbyggnadskurser utifrån de kunskaper som ingår i certifieringsprogrammet. Kurserna som ges i regi av Uppsala universitet ligger under det som vi numer kallar Block B.

Nytt för denna gång är att utbildningen är förlagd till de fina konferenslokalerna i World Trade Center, mer centralt såväl för Stockholmare som för "utomboendes" går inte att finna. Som vanligt har vi förutom våra fasta föreläsare även inbjudna gästföreläsare som kommer från Datainspektionen, kronofogdemyndigheten och kreditupplysningsföretag. Denna termin gästas vi även av Ackordscentralen som ger oss nyttig information om hur vi bäst hanterar företag på väg mot obestånd.

En spännande och lärorik termin utlovas med en "stämningfull" avslutning..

För de som funderar på att anmäla sig till hösten -08 kommer möjligheten finnas att då även gå certifieringsutbildningen i Göteborg. Mer information kommer med utbildningsprogrammet i maj.

Väl mött, utbildningssektionen /
Marie Bråberg
Rektor

Studiekalender		Fredag 15 Februari
		Juridik Block B (Stockholm)
Måndag 10 Mars	Tisdag 11 Mars	Fredag 14 Mars
Avtalsrätt, kreditinformation	Inkassokunskap	Juridik Block B (Stockholm)
Fredag 28 Mars	Måndag 7 April	Tisdag 8 April
Ekonomi Block B (Uppsala)	Summarisk process	Specialinkasso
Fredag 25 April	Måndag 12 Maj	Tisdag 13 Maj
Ekonomi Block B, Juridik Block B (Uppsala)	Obestånd	Förhandling/Argumentation
Fredag 23 Maj	Måndag 9 Juni	Tisdag 10 Juni
Ekonomi Block B (Uppsala)	Process/Förlikning	Rättegång/Avslutning

Urkunden i tiden – IT förfalskningsutredningen

Utredningen överlämnade den 28 november 2007 sitt betänkande "Urkunden i Tiden" (SOU 2007:92) till justitieministern. Utredningen har haft i uppdrag att se över brott avseende urkunder och andra handlingar och klarlägger vilka förändringar inom lagstiftning och regelverk som kan vara nödvändiga med hänvisning till utvecklingen inom informationsteknik.

I betänkandet finns förslag om utvidgning och förtydligande av definitionen för urkund till att omfatta vissa elektroniska handlingar, anpassning av straffbestämmelser för att motverka att osanna uppgifter lämnas även i elektroniska handlingar och i vissa fall upprättande av skenhandlingar.

Särskild utredare har varit Pia Johansson. Utredningen kan hämtas regeringens hemsida: regeringen.se/publikationer: SOU 2007:92.

Källa: regeringen.se, Pressmeddelande 27 november 2007

Ny utredning om återkrav

Regeringen beslutade den 18 december 2007 att tillsätta en utredning som ska ta fram enhetligare regler vid återkrav av felaktigt utbetalda belopp inom välfärdssystemet, vilket berör bland annat försäkringskassan, CSN, socialtjänsten och A-kassorna.

Utredningen ska analysera de nuvarande reglerna och hur dessa tillämpas och överväga reglering av förutsättningar för eftergift och avräkning samt överväga införa bestämmelser om ränta och dröjsmålsränta. Utgångspunkten är att felaktigt utbetalda belopp ska återkrävas om inte starka skäl talar för motsatsen.

Utredningen ska redovisas till Finansdepartementet senast 1 december 2008.

Direktiven finns att hämta på regeringens hemsida: regeringen.se/publikationer:

Dir 2007:177

Källa: regeringen.se, Pressmeddelande 18 december 2007

A-kassornas kravhantering får inte lämnas till inkassobolag

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har beslutat att inte tillåta att arbetslöshetskassorna lämnar över sin kravverksamhet till externa inkassobolag. Detta gäller såväl återkrav av felaktigt betald ersättning samt obetalda medlemsavgifter.

IAF bedömer att sådan kravverksamhet omfattar förvaltningsuppgifter och myndighetsutövning och kan därför inte delegeras till extern part då detta saknar stöd i lagen. Beslut om återkrav kan överklagas till domstol och beslut om förhöjd avgift kan överklagas till IAF.

IAF har meddelat A-kassorna att de själva måste hantera kraven och att kassorna har rätt att ta ut avgifter för inkassokrav och betalningsplaner när detta sker enligt inkassolagen och god inkassosed. I september 2007 hade 70 000 personer fortfarande inte betalat januari månads medlemsavgift. År 2006 beslutade arbetslöshetskassorna om återkrav av ca 190 miljoner kronor från medlemmar som fått för mycket ersättning.

Källa: Inspektionen för arbetslöshetsförsäkrings hemsida: iaf.se/pressrelease 4 december 2007

Datainspektionens prioriteringar för 2008-01-05

Datainspektionen kommer under 2008 fokusera på sex områden vilka avser känslig information, nya företeelser och där risken är särskilt stor för missbruk. De omfattar:

- Brottsbekämpning
- E-förvaltning
- Hälso- och sjukvård
- Internet
- Skuldsatta barn som blir föremål för inkasso
- Överföring av personuppgifter till tredje land

Inspektionen kommer dessutom, den 28 januari 2008, att lansera en ny webbplats för bättre åtkomlighet av information. Lanseringen sammanfaller med att den 28 januari är av Europarådet utnämnd till Dataskyddsdagen: Data Protection Day.

Datainspektionens verksamhetsplan finns att hämta på inspektionens hemsida: www.datainspektionen.se.

Källa: D:s tidskrift: magasin Direkt, nr 4/2007

Felaktiga uppgifter i Kronofogdens register sekretessbeläggs

Regeringens har i PM: "Rättelser av uppgifter i Kronofogdemyndighetens register" föreslagit en lagändring för att komma till rätta med problemet att personer registrerats som skuldsatta hos Kronofogden trots att uppgiften i efterhand visat sig vara felaktig.

Problemet har uppmärksammats i flera tidningsartiklar och påtalat de brister i regelverket som hindrat myndigheten att rätta felaktiga uppgifter i databaserna.

Förslaget innebär att felaktiga uppgifter ska kunna definieras som missvisande i Kronofogdens register och

därmed blockeras. En utplåning av uppgiften anses inte vara lämplig då myndighetens databas också fungerar som diarium. Blockerade uppgifter ska sekretessbeläggas så att myndigheten inte ska behöva lämna ut uppgiften.

PM:et är per den 27 december 2007 utsänt för remiss och kan hämtas via regeringens hemsida: regeringen.se/Publikationer.

Källa: Pressmeddelande regeringen.se per 27 december 2007

Finansplats Stockholm

Finansplats Stockholm är ett samarbete mellan en rad aktörer på finansmarknaden, bl a Bankföreningen, Fondbolagens förening, flera fackförbund och arbetsgivareorganisationer, Stockholms Handelskammare, OMX group m.fl. Målet med projektet är att Stockholm år 2010 ska vara norra Europas finansiella centrum. Finansplatsens ska förse beslutfattare och andra aktörer med information om finanssektorns betydelse som tillväxtmotor. Projektet ska också peka på de åtgärder som behöver prioriteras för att nå målet år 2010.

Läs mer på webbplatsen: www.finansplatsstockholm.se.

Finansinspektionen granskar SMS-låneföretagens identifiering

Finansinspektionen anser att SMS-lån kan utnyttjas för penningtvätt och har därför genomfört en granskning av hur SMS-låneföretagen säkerställer identifiering av kunden.

Inspektionen identifierade vissa brister, bl a vilka källor som användes vid identifieringen. FI begärde också information om hur lång tid som avsätts för kontroller med anledning av de uppgifter som förekommit i media om snabba svarstider. Bolagen uppgav att detta endast gäller för det fall kunden redan är låntagare hos bolaget, för helt nya kunder tar kontroll av identiteten betydligt längre tid.

Enligt Finansinspektionen uppger lånebolagen att de förbättrar sina rutiner i enlighet med myndighetens synpunkter men FI konstaterar det inte finns någon möjlighet för att kontrollera om de bolagen uppger verkligen följs i praktiken eftersom låneföretagen enbart är registreringskyldiga hos myndigheten. Någon reell möjlighet att genomföra undersökningar på plats finns inte för inspektionen i dagsläget. Dock är ett förslag till ändrade bestämmelser i frågan under behandling (proposition nr 2007/08:37).

Källa: Finansinspektionen rapport 2008:1 ("SMS-låneföretagens rutiner för att identifiera sina kunder").

Marknadsdomstolen slår ned på mobillån

Marknadsdomstolen avgjorde den 30 januari 2008 ett mål mellan Konsumentombudsmannen och Mobillån i Sverige AB avseende avtalsvillkor i bolagets krediter. I domen förbjuds Mobillån att använda avtalsvillkor avseende de avgifter som tas ut av bolaget om inte avgiften avser en kostnad som bolaget haft för just den krediten.

Domstolen hänvisar till Konsumentkreditlagens regler och ålägger Mobillån ett vite om 750 000 kr för det fall avtalsvillkoren fortsatt används.

Domen förväntas påverka hela marknaden för konsumentkrediter. KO Gunnar Larsson förväntar sig en självsanering bland de aktörer som erbjuder denna typ av snabba krediter.

Domen finns att hämta på Marknadsdomstolens hemsida: www.marknadsdomstolen.se.

Källa: Marknadsdomstolen, Konsumentverket

Den nya inskrivningsmyndigheten

Regeringen lämnade den 24 januari in propositionen med lagförslaget om den nya inskrivningsmyndigheten. Ändringen innebär att inskrivningsverksamheten flyttas över från Domstolsverket till Lantmäteriverket.

I förslaget anges att Lantmäteriet får ansvara för hur verksamheten ska ledas och vilka kompetenskrav som ska ställas på personal som handlägger ärenden. Förvaltningslagen ska tillämpas vid handläggningen och myndigheten ska kunna fatta beslut om t ex avslag, uppskov, besluta i samordningsfrågor m.m. samt självständigt rätta beslut som innehåller uppenbara fel. Ansökan ska även fortsättningsvis vara skriftlig och i pappersform.

Lagändringen ska träda i kraft 1 juni 2008.

Propositionen 2007/08:54 kan hämtas via regeringens hemsida.

Källa: *pressmeddelande Regeringskansliet 24 januari 2008.*

NU OCKSÅ

KREDITUPPLYSNINGAR

Webcredit
mspccsqif

08 - 527 640 80 | info@webcredit.se | www.webcredit.se

Branschfakta

Kronofogdestatistik

År	Ansökningar om betalningsföreläggande (antal)	Ansökningar om skuldsanering (antal)	Ansökningar om avhysning (vräkning)	Konkurser (antal)
2007 (tomt kvartal 4)	871 299	6 848	7 027	6 206
2006	814 017	3 830	9 234	6 524
2005	796 024	4 178	10 731	7 271
2004	797 557	3 678	11 027	8 099
2003	688 010	3 195	11 636	8 628
2002	611 956	3 227	11 992	8 374
2001	596 147	3 176	13 088	7 879

Branschstatistik September 2007

Medlemmar Svensk Inkasso Antal	Inkassotillstånd hos Datainspektionen November 2007 (antal)	Kreditmarknads Bolag med tillstånd hos Finansinspektionen Februari 2008 (antal)	Finansiella institut och inlåningsföretag registrerade hos Finansinspektionen utan tillsyn, Feb 2008
53	214	61	196

Förbehållsbelopp, löneutmätning för 2007

	Månad	Dag
Ensamstående	4 258	142
Makar och jämställda	7 035	235
Barn, upp till och med 6 år (kalenderår)	2 260	75
Barn, fr om med 7 år (kalenderår)	2 601	87

Basbeloppet:

1996: 36.200
1997: 36.300
1998: 36.400
1999: 36.400
2000: 36.600
2001: 36.900
2002: 37.900
2003: 38.600
2004: 39.300
2005: 39.400
2006: 39.700
2007: 40.300
2008: 41.000

Inkassokostnader:

Inkassokrav	160:-
Arvode bf	340:-
Arvode avhysning	375:-
Upprättande amort.plan	150:-
Avisering	50:-

Avgifter:

Bf-ansökan	300:-
Verkställighet	600:-
Stämningsansökan	450:-
Konkursansökan	500:-
Delgivning via polis	250:-

Diskonto:

Räntedag	Procent
911004	8,00
920117	8,50
921001	10,00
930105	9,00
930402	7,00
930702	6,00
931008	5,00
940104	4,50
940704	5,50
941004	7,00
950704	7,50
951005	7,00
960103	6,00
960402	5,50
960702	4,50
961002	3,50
970103	2,50
980702	2,00
990105	1,50
990406	1,00
991004	1,50
000104	2,00
000404	2,50
000701	2,00
010402	1,50
010703	2,00
020103	1,50
020403	2,00

Referensränta:

Räntedag	Procent
040101	3,00
040701	2,00
050101	2,00
050701	1,50
060101	1,50
060701	2,50
070101	3,00
070701	3,50
080101	4,25

Styrelse

Claes Månsson,
Advokatfirman Åberg & Co AB
Ordförande, tillika VD
Telefon +46 8 6969579 (70) (office phone)
E-post claes.mansson@adv-berg.se

Mats Bergström
Kreditinkasso AB
Arbetsgrupp Utbildning
Telefon: 08-701 48 77
E-post: mabe32@handelsbanken.se

Mats Holmfeldt,
Intrum Justitia Sverige AB
Arbetsgrupp Tidning, myndighetssamverkan
Telefon: 08-616 77 60
E-post: m.holmfeldt@se.intrum.com

Anders Cardell,
Aktiv Kapital
Arbetsgrupp Juridik
Telefon: 031-704 16 07
Epost: anders.cardell@aktivkapital.se

Gordon Odenbark,
Gothia Finacial Group AB
Arbetsgrupp Juridik
Telefon: 0340-66 44 00
E-post: gordon.odenbark@gothiagroup.com

Anders Rönngard,
Invoice Finance AB
Arbetsgrupp Tidning
Tel: Tel: +46 40 39 68 25
E-post: anders.ronngard@invoice.se

Charlotte Strandberg,
Inkasso AB Marginalen
Arbetsgrupp Etiska frågor
Telefon: 08-412 65 00
E-post: charlotte.strandberg@marginalen.se

Anders Svensson,
Alektum Inkasso AB
Arbetsgrupp juridik, sammankallande
Telefon: 031-348 01 31
E-post: anders.svensson@alectum.com

Anders Uddfors,
Lindorff Sverige AB
Arbetsgrupp Marknadsföring
Telefon: 08-587 281 00
E-post: anders.uddfors@lindorff.com

Övriga

Elisabet Hammar,
Sergel Kreditjänster AB
Redaktör, Säkra Betalningar
Telefon: 08-504 547 69
E-post: elisabet.hammar@sergel.com

Niklas Björklund
Biträdande Redaktör och annonsansvarig,
Säkra Betalningar
Telefon: 0705-38 79 80
E-post: niklas.bjorklund@webcredit.se

Peter Hellman
Skribent, Säkra Betalningar
Telefon: 031-348 01 14
E-post: peter.hellman@alektum.com

Marie Bråberg
Rektor, Svensk Inkasso:s
Utbildningsprogram
Telefon: 0707-13 00 71
E-post: marie.braberg@gmail.com

Kansliet:
Box 10022, 181 10 Lidingö
Tel: 08-731 43 90
E-post: kansliet@svenskinkasso.se

Vill du annonsera i Säkra Betalningar?

Kontakta vårt kansli eller vår annonsredaktör Niklas Björklund.
Genom medverkan i vår tidning når du effektivt ut bland företag, myndigheter och andra aktörer
verksamma inom såväl inkasso- som kreditbranschen.
Tidningen distribueras till samtliga medlemsföretag i föreningen, till myndigheter, departement
och andra betydelsefulla organisationer och beslutsfattare inom branschen.

Format	Nummer antal	Beskrivning	Pris, ex moms, kr
Helsida	4	Boka samtidigt, 2 baksidor + 2 insida	22 500
Helsida	1	Baksida	12 500
Helsida	2	Baksida, redaktionen väljer tillfälle	20 000
Helsida	1	Insida	5 500
Helsida	1	Insida, redaktionen väljer tillfälle	5 000
Helsida	2	Insida, redaktionen väljer tillfälle	8 000
Halvsida	1	Insida	3 500
Halvsida	1	Insida, redaktionen väljer tillfälle	3 000
Halvsida	2	Insida, redaktionen väljer tillfälle	4 800
Kvarts, stående	1	Insida	2 750
Kvarts, liggande	1	Insida	2 750

Samtliga sidor i tidningen kommer vara i färg
Kansliet når du på telefon: 08-731 43 90, e-post kansliet@svenskinkasso.se
Niklas når du på telefon: 0705-38 79 80, e-post niklas.bjorklund@webcredit.se

APTIC RATIONALISERAR AFFÄRSPROCESSER

Med våra smarta affärssystem har du full koll på fordringshantering och kassaflöde, hela vägen från faktura till betalt.

- > Fakturaadministration, reskontraservice, factoring och inkasso
- > Modulbaserade lösningar som växer med företag och behov
- > Hög automatiseringsgrad ger effektivitet och maximal lönsamhet

www.aptic.se

